

ROBERT KARJEL

V ŠVĚD

**THRILLER ZE ZÁKULISÍ
TAJNÝCH SLUŽEB**

Plus

ŠVÉD

Robert Karjel

ŠVÉD

Přeložila Helena Matochová

Plus

© Robert Karjel 2010
*Published by arrangement with Partners
in Stories Stockholm AS.*
Translation © Helena Matochová, 2014
Cover Design © Tomáš Cikán, 2014

ISBN 978-80-259-0323-0

We're like crystal, we break easy
I'm a poor man, if you leave me
I'm applauded, then forgotten
It was summer, now it's autumn

NEW ORDER, *CRYSTAL*

Park je posetý nábojnicemi
Nohy se nám vznášejí metr nad zemí

KENT, *NEŽ VŠECHNO SKONČÍ*

1

NEW YORK, 21. KVĚTNA 2008

Na urgentním příjmu ve Wyckoff Heights měli plné ruce práce s pacientem, kterého právě přivezli. Nemocnice ležela blízko, ale až sem křik nedoléhal. Tady bylo ticho.

Dýchal klidně, dokonce si uvědomoval, jak se mu navrácí rovnováha. Jak z něj vyprchává adrenalin, zatímco dřepí u vody a myje si ruce. Pod podrážkami mu křupal štěrk. Nejvíc krve mu ulpělo právě na rukou, jako by si je do ní ponořil. Ale trochu mu pocákala i bundu, takže předpokládal, že mu stříkla i do obličeje. Oplachoval se a mnul si ruce, dával si načas. Neměl zrcadlo. Za sebou slyšel jen šum aut a nočního života. Před sebou viděl East River a siluetu Manhattanu. Strnulý obraz ze světla a tmy bez viditelných známek života. Naposledy stiskl rty, aby se mu do úst nedostala říční voda. Voda z East River, jejíž špína a mastnota v noci nejsou vidět.

Pak se postavil, odfrkl si a oklepal vodu z rukou. Ještě stále měl v živé paměti, jak ten muž zápasil a celý se pod ním svíjel. Dost odporný pocit, jako by se mu kolem paže omotával úhoř. Buď ho člověk umačká, nebo se ryba nikdy nevzdá. Zadíval se na své ruce, zahýbal prsty, otáčel dlaněmi. Na ruce, které daleko překročily hranici pouhého vzdorování. Které se pošpinily.

Teď už byly dostatečně čisté.

Z úkrytu za křovím na opuštěném pozemku vytáhl napřechovanou igelitovou tašku. Potom se svlékl a z igelitky vytáhl to, co potřeboval. Necítil noční chlad, necítil úzkost, jen klid. Odněkud zdálky se nesl zvuk sirén. Mezi tmavými domy prosvítala brooklynská hodinová věž. Staré oblečení si vyměnilo

místo s novým, igelitku se špinavými hadry zavázal na uzel a probodal do ní díry šídlem, které potom zahodil daleko do řeky. Taška letěla hned za ním. Zmocnil se jí proud a začala se pomalu potápět. Dlouho to sledoval, široce rozkročená postava s rukama v kapsách. Světlo a tma, osamělá silueta na opuštěném pozemku u řeky.

Pak se roztřásl, jako by se do něj dala zimnice. Nebylo to strachy, bylo to tím bojem. Zápasem kdo z koho proti muži, který se svíjel, aby se vymanil z jeho sevření. A on sám se do toho položil, nesnažil se jen vzdorovat, ale zaťal do jeho obličeje nehty. Byly to otrěsy z vyčerpání, adrenalin na ústupu. I kdyby ho někdo nutil, nezmohl by se na krok. Pár minut zůstal takhle stát. Cítil, jak se mu třese dokonce i hrdlo.

Přesto – úleva.

Pak z igelitky vyplavala poslední várka vzduchových bublinek a zanechala za sebou prázdnou hladinu. Otočil se a pomalu odcházel.

Na urgentním příjmu ve Wyckoff Heights ležel muž a ze všech sil řval. Řidič nákladáku, kterého propustili na kauci poté, co slíbil, že bude svědčit, urostlý zlodějíček z Brooklynu, který si troufl na víc, než bylo v jeho silách. Dokonce i ze sester, které už viděly ledacos, se některé odvracely, aby se tomu pohledu vyhnuly. Přežije, ale s prázdnými očními důlky. Už nikdy na nikoho neukáže a nikoho nepozná, už nikdy nepromluví o tom, kdy nebo kde koho viděl.

Jistý Švéd zůstane nepolapitelným přízrakem.

2

O TŘI TÝDNY DŘÍVE

U.S. FEDERAL BUILDING, KEW GARDENS ROAD, NEW YORK

Mince obratně putovala tam a zpět mezi jejími prsty. Druhou rukou mezitím roztržitě listovala v papírech na psacím stole. Čekala na hovor a krátila si čas složkami, novinami a fotografiemi. V Kansas City Star psali: „Rozsudky smrti za vraždy v Topece budou vykonány do dvou měsíců,“ byla to noticka na titulní straně. Vytáhla fotku vyžilého obézního muže v oranžovém vězeňském overalu a dala ji stranou. Mince se zhoupla mezi palcem a ukazováčkem a pak se vydala znovu na cestu. Ležel tu secvaknutý štos svědeckých výpovědí s nadpisem: „Loupežná vražda, Central Park. Neobjasněná“ a černobílá, nekvalitně okopírovaná fotka ženy, která ležela už několik let v hrobě. Pár knížek o umění, kopie účtenky z baru v Torontu.

Telefon zazvonil.

Jako by mince čekala na signál: bleskurychle se rozběhla k malíčku a zpátky. Chytila ji do dlaně. Zvedla to.

Broukala si a poslouchala hlas ve sluchátku.

„Takže je to jasné,“ řekla po chvíli, vzala do ruky obrázek kamenné sochy a zaklonila se.

„Jaké jméno jsi od nich dostal?“ Přikývla. Bílý mramor. Socha na obrázku představovala člověka, ale nebyl to ani muž, ani žena. Jen napjaté nahé tělo, které chlípně žadonilo o víc.

„Grip,“ zopakovala. „Ernst Grip. Dobře. Ne, to není třeba. Pošlu pro něj někoho na letiště.“

3

O DEN POZDĚJI

LET SK901 Z ARLANDY, STOCKHOLM

Zatímco letadlo stoupalo, Ernst Grip líně vyhlížel na šedivou krajinu za okénkem. Na klíně mu ležel nepřečtený Expressen, složil ho a zastrčil do kapsy na sedadle před sebou. Pokusil se narovnat, ale v pekle jménem ekonomická třída nikdy neměl dost místa na nohy, a tak se jen těšil na první drink a svačinku. Aby se něčím zabavil.

Ještě osm hodin do New Yorku.

Američan na sousedním sedadle se důkladně vyptával stevardky, jaké druhy alkoholu mají na palubě.

Grip řekl jen: „Whisky, je mi jedno jakou,“ a bez dalších dotazů dostal dvě flaštičky. Spláchl jimi maličký sáček oříšků.

Kuře a k němu vodnaté víno – i když vyrážel na poslední chvíli, někomu se podařilo sehnat mu ekonomickou třídu. Typická malichernost švédské státní správy. Na elektronické mapě se symbol letadla plazil přes moře kousek od norského pobřeží. Pak roznášeli kávu, jinak nikdy nepil koňak, ale teď si ho dal. Dokola přepínal filmy na obrazovce vestavěné do opěradla před ním. Usnul.

Grip byl snědý a měl obličej toho typu, o kterém si lidé často myslí, že už ho někdy viděli. Vypadal starší, když byl v obleku, a mladší, když se oblékl neformálně. Podle pasu mu bylo třicet sedm let. Sympaticky široká ramena, díky nimž stevardky i jejich mužští kolegové rádi zpomalili vozík, aby s ním prohodili pár slov.

Včera si ho zavolal jeho bývalý šéf z tajné policie Säpo, jak to dosud občas dělával, a Grip se dozvěděl, že poletí do New Yorku. Stačí zatahat za pár správných nitěk, a jeho současnému šéfovi někdo jen tak mimochodem zatelefonuje: „Grip jede pryč.“ On sám se vůbec nemusel starat. Měl jen splnit úkol: jakmile vešel do místnosti, dostal do ruky letenku a kreditku.

„Veď si přehled výdajů,“ vyzval ho Šéf pouze. Takhle mluvívá ostrřílený tajný policista, žádný čerstvý absolvent, ale starý prohnáný gorilí samec, bývalý vůdce smečky. Pro ty, kdo raději příliš nevyzvídají, byl jako dělaný.

„Dostanu vízum?“ zeptal se Grip.

„Na vízum kašli. Jedeš jako turista.“

Kdovíproč začali praktickými otázkami, jídlem a spaním.

„A...?“ řekl Grip, aby z něj dostal i to ostatní.

Šéf vzal do ruky nějaké poznámky. „Ministerstvo zahraničí chce, aby ses sešel s Američany.“

„Ohledně?“

„To není jasné. Američané ti chtějí položit pár otázek.“

„To jako všech dvě stě sedmdesát milionů Američanů?“

„Justice Department, to je nějaký jejich úřad nebo co. Jejich lidi tě vyzvednou na Newarku.“

„Jakých otázek?“

Šéf místo odpovědi jen pokrčil rameny.

„A to výslovně chtějí, abych letěl já?“

„Co já vím. Na ministerstvu zahraničí jsi jedno z mála známých jmen. Moc dobře si vzpomínají, jak jsme na letišti v Brommē předávali CIA ty Egyptřany. Ministerstvo mělo průser, my jsme ho vyřešili, tak si tě pamatují. Každopřdně chtěli tebe a já jsem jim na to kývl.“

„No to je fakt bezva.“

„Vezmeš si pohodlný oblek,“ usmál se Šéf, „odpovíš na pár otázek, dáš si pár dobrých večeří a poletíš domů.“ Pak mu povíslé líce ještě více poklesly.

„A vy nemáte tušení, o co jde?“

Šéf něco napsal na papírek a dvěma prsty mu ho podal.

Jediné slovo: „Topeka,“ přečetl si Grip.

„Jo,“ řekl Šéf, „Američané chtějí vědět, co víme o Topece, to je město někde v zapadákově. Napadá tě něco? Mě ne.“

„Ministerstvo nedalo instrukce?“

„Ne, tam taky nic netuší. Pošlete tam Gripa, nic víc neříkali. Chtějí to hlavně mít z krku.“

„Takže jinými slovy mám ministerstvu dělat poslíčka.“

„Poslíčka, který ví, že když už si musí psát poznámky, tak jediňe tužkou. Potom nebudeš mluvit s nikým kromě mě. Přijdeš rovnou sem.“ Gorilák byl ve svém odlehlém koutě džungle stále ještě pánem.

„Zabere to maximálně týden?“ zadoufal Grip.

„Potrvá to tak dlouho, jak bude potřeba.“

Gripa vzbudilo, jak se jeho souseď nahýbá pro něco, co mu spadlo na zem. Omluvil se, hledal dál a Grip už nemohl ani zaboha usnout. Pak souseď vymáčkľ mast z tuby a natřel si nos.

„Vazelína,“ vysvětlil Američan, „proti suchému vzduchu. Chcete taky?“ Grip zavrtěl hlavou, muž vedle něj mluvil dál. Byl na návštěvě u své čerstvě provdané dcery, ta si někde na cestách našla Švéďa a teď s ním bydlí v Sundbybergu. Smál se, když to vyslovoval: „Sundbyberg,“ a detailně popisoval park, vedle kterého dcera bydlí. Jako by šlo o nejexotičtější místo na světě, které si Grip ani náhodou nedovede představit. Souseď do toho parku chodil, líbilo se mu tam, mľel cosi o břízách, ale prý se bojí, v jakém světě budou vyrůstat jeho vnoučata.

„Vždyť sám vidíte,“ povíďal, „kam ten svět spěje.“ Na Arlandě mu zabavili pěnu na holení a manikúrní nůžky. „Ale to se přece smí brát s sebou, ne?“

Bydlel na jižním Manhattanu, onoho dopoledne stál na balkoně a viděl Dvojčata padat. Pak mračno prachu a prchající lidi s vytřeštěnými očima.

„A potom tohle,“ řekl a ukázal na titulní stranu New York Times. Bylo tam něco o Iráku, fotka ohořelého auta a utíkajících lidí. „Je to hrůza.“ Nejistě zašilhal po Gripovi, v cizině se každý Američan ocitá na tenkém ledě. „Tolik mrtvých, já nevím. Je to složitý.“

„Volil jste Bushe?“ zeptal se Grip.

„Já?“ Chabě zavrtěl hlavou. „Podruhý už ne.“

Přiblížila se k nim stevardka s katalogem a monotónním: „Tax free... tax free...“

„Můj soused tam přišel o vnuka,“ pokračoval muž, když prošla kolem. „V Iráku. Byl to obyčejnej armádní šofér. Příšerný.“

Grip nic neřekl.

„Jo jo, každě dělá, co musí,“ mluvil dál muž. „Můj fotr bojoval proti Němcům v Ardenách, v bitvě o výběžek. ‚Děsná zima, to bylo jediný, co z něj kdy o celý válce vypadlo. ‚Děsná zima.‘ Zahleděl se před sebe a zasmál se stejným nicneříkajícím tónem, jako když říkal Sundbyberg.“

Odmlčel se. Uplynula asi minuta.

„Ale to byla válka úplně jinýho typu,“ dopověděl pak.

„Jste americký občan?“ zeptala se stevardka.

Grip zavrtěl hlavou. Podala mu papíry a během následující chvíle musel vyplnit své číslo pasu tolikrát, že už mu ke konci ruka psala číslice úplně sama. Zaškrtl všechna políčka ‚Ne‘, čímž přísežně prohlásil, že necestuje do USA za účelem prostituce ani terorismu a že se za druhé světové války nepodílel na vyhlazování Židů. Nakonec zaškrtl, že je turista, a do kolonky místo a adresa pobytu napsal hotel Hilton u Central

Parku. Vylovil ho jen tak nazdařbůh z paměti, ve skutečnosti neměl potuchy, kde bude bydlet.

„Prosím vás, Topeka,“ zeptal se svého souseda, „ve kterém státě to leží?“

„V Kansasu,“ odpověděl muž. „Jedete tam?“

„Ne.“

„A kam teda?“

„Do New Yorku, jenom na pár dní.“

„Poprvý?“

Grip pokrčil rameny.

„Bude se vám tam moc líbit.“

Ernst Grip počkal, až v uličce pomine tlačenička, pak nacpal nepřečtený Expressen do tašky přes rameno a vyšel z letadla. Pak se zasekl u labyrintu front před pasovou kontrolou. Cestující z dálkových letů tu se zarudlýma očima a klimbajícími dětmi posedávali na kufrech nebo rovnou na podlaze. Kolem klikatých front chodila skupinka žen a vyvolávala kódy formulářů, které si mají všichni vyplnit a nachystat do ruky. Měly na sobě jednoduché uniformy, většinou byly tlusté a bylo mezi nimi jen málo bělošek. Dlouhé nalakované nehty, v jedné ruce svazek klíčů, ve druhé velkou vysílačku. Kolébavá chůze, nekompromisní výraz.

Grip je v průběhu let pozoroval. Když ještě z oken příletové haly byly vidět dva mrakodrapy, býval tenhle flek jenom o ždibíček lepší než obracení hamburgerů v McDonaldu. Teď si tady vykračovaly, jako by měly za zadkem celé námořnictvo. Jakmile někdo zaváhal, nebo chraň bůh odmlouval, zvyšovaly hlas. Na konci fronty, někde u kukaně s razítkem, došlo k výměně názorů v několika jazycích. Grip neviděl, co se děje, ale zdálo se, že odtamtud někoho odvádějí.

Nakonec ho zavolali k jedné z mnoha přepážek. Za pultem seděli dva muži v naškrobených košilích a s vyholenými

hlavami. Jeden z nich letmo mrkl na Gripovy formuláře a za-
listoval jeho pasem. Nevzrušeným pohledem se zastavil na
jedné dvojstránce.

„Co jste dělal loni v Egyptě?“ zeptal se.

Druhý muž studoval výhradně Gripa. Výslechovým po-
hledem.

„Potápěl jsem se v Rudém moři,“ odpověděl Grip. „V Šarm
aš-Šajchu.“

Muž listoval dál a našel další zajímavé razítka. „A v Jižní
Africe?“

„Jel jsem v zimě na týden za sluníčkem, do Kapského Měs-
ta.“ To byla taky lež. Nebyl žádný nováček.

Nakonec bouchla nová razítka a Mr. Gripovi, tmavovlasé-
mu, ale modrookému čerstvému sedmatřicátníkovi, popřáli
hezký den. Vzal si pas a poděkoval.

V příletové hale letiště Newark stáli dva muži v obleku, dr-
želi cedulku a vypadali, jako by se spíš nudili, než na někoho
čekali. Ernest Gripp, měli na ceduli napsáno jasně červenou
barvou. I když kolem nich postávali taxikáři a delegáti z ces-
tovek a také mávali cedulemi, vypadali ti dva, jako by tam ne-
patřili, dokonce jako by sami nevěděli, co tam pohledávají.

„Ernst Grip,“ opravil Grip nápis na ceduli, když se nechal
poznat.

„Vítejte,“ řekl ten, který ceduli držel. Zjevně rýpnutí nepo-
chopil, tvářil se jen, jako by se mu ulevilo. Druhý vzal Gripův
kufr.

Dvě opálené holé lebky – typičtí federálové. V autě mu
nabídli kávu, jinak toho moc nenamluvili. A Grip také ne-
měl důvod cokoli říkat, místo toho se během jízdy newyor-
ským nekonečným budov a aut rozhlížel a bavil se triviální-
mi vjemy. Jeli přes kvílející beton dálnice, stoupali na nájezdy
a rampy, nořili se do osvětlených tunelů.

„To je hotel?“ zeptal se, když zastavili v podzemní garáži.
„Ne, kancelář,“ dozvěděl se. „Tašku si můžete nechat tady.“
„Jenom si vezmu sako.“

Otevřeli mu zavazadlový prostor. Grip vytáhl z tašky sako, zapnul si horní knoflík košile a uvázal kravatu, kterou měl zastrčenou ve víku kufru.

Když byl hotov, řidič zabouchl auto a šel před ním, druhý muž za ním. Eskalátorem vyjeli do velké vstupní haly, která připomínala ze všeho nejvíce naleštěnou mramorovou jeskyni plnou ozvěny jejich kroků. Tu a tam obligátní ostrůvky kancelářských palem, vzadu rámy detektorů kovů. Gripovi průvodci předložili legitimace a ukázali na své zbraně, pak na nějaký řádek v rozpisu a Grip mohl projít.

Deset pater výtahem nahoru, pak se proplétali rozlehlými bloky miniaturních pracovních cel, zasedacích sálů a shluků toalet. Všude vyhrnuté rukávy, pytlovité kalhoty a cedule s podivnými zákazy, kterých si nikdo nevšímal. Obaly od donesených jídel, umaštěné krabice, lahve – zjevně tu pořád někdo jedl. Občas jim někdo kývl na pozdrav, než se napil nebo utřel ruce do hrsti ubrousků. Jeden z průvodců znovu nabídl Gripovi kávu. Grip odmítl.

„Tady.“ Zavedli ho prosklenými dveřmi k sekretářce, ta jen zvedla oči a kývla, a pak dál do větší kanceláře.

„Brzy bude hotová,“ řekl jeden z mužů, než odešli.

Grip osaměl. Za stolem seděla žena obrácená k oknu a mluvila do telefonu – nebo spíš poslouchala. Neuznala ho za hodna jediného pohledu, přestože si jeho přítomnost musela moc dobře uvědomovat. V místnosti bylo naprosté ticho. Grip si ji prohlížel z profilu a vyhodnocoval skutečnost, že je to žena. Vzhledem k tomu, jaké mrňavé kanclíčky viděl po cestě sem, dále k tomu, že venku sedí sekretářka a že on sám teď přešlapuje na tlustém koberci, je zcela zjevné, že je u šéfký. Jaké úrovně, to už bylo těžší odhadnout. Navíc je to žena: je chytrá,

anebo protekční? Na své pouti budovou viděl dost kšiltovek s nápisy FBI a DEA na to, aby pochopil, v čím revíru se nachází. Zjevně je načase aktivovat mozek, být duchem přítomen.

Žena byla zhruba stejně stará jako on a nevypadala moc americky. Nemá spíš trochu asijské rysy – kolem očí, odstín pleti? Na zdech chyběly portréty, diplomy a podobná zarámovaná sebechvála, kterou by jinak u amerického šéfa čekal. U jejího počítače ležela pohlednice z Washingtonu. Za zády jí visela ohromná reprodukce tropické krajiny. To si vybrala sama? Akvarel znázorňoval moře, strmý břeh, hlouček domů z vybledlých prken a pár postav, jak se zvolna noří do stínů.

Řekla něco, co nezaslechl, položila sluchátko a otočila se.

Chvilí seděla s rukama na opěrkách a se zájmem si ho prohlížela, pak se poněkud formálně usmála a pronesla: „Švéd.“

„Ano, Švéd,“ odpověděl Grip. „Jmenuji se Ernst Grip, určité to máte někde napsané.“

Rychle mrkla na něco, co měla před sebou. „Ernst, samozřejmě,“ řekla a vstala, aby se s ním pozdravila. „Z ministerstva zahraničí?“

„Z tajné policie.“

„No vida.“ Odmlčela se.

„Už jste někdy pracoval s odsouzenci na smrt?“ Aniž by počkala na odpověď, pokračovala: „Mimochodem, já jsem Shauna. Shauna Friedmanová.“

4

THAJSKO, 26. PROSINCE 2004

První, co si N. pamatoval, bylo hejno ryb, které nedaleko od něj proplavalo kolem auta. Stál po pás ve vodě a moře ustupovalo. Tyhle ryby, jejich zářivé barvy, byly jeho první vzpomínkou.

N. netušil, kam má vlastně namířeno. Když moře konečně opadlo, začal se zkrátka pomalu procházet. Kolem sebe neviděl mnoho dalších lidí a těch pár, na které narazil, bloudivo stejně bezcílně jako on. V jednu chvíli uslyšel křik, nedalo se poznat, jestli se do nesnází dostal člověk, anebo zvíře.

Postupně ho začalo svědět tělo. Nijak ho to nesušovalo, vnímal to jen okrajově a mírně ho to dráždilo. Třel si rukama paže i nohy a odháněl mouchy, které se slétaly na rány. V puse měl sucho, ale nepřiměl se sebrat žádnou ze stovek lahví s vodou, které se vyvalily z přepravek v sutinách obchodu.

Nějací vesničané N. našli, naložili ho na vlečku a ta ho odvezla pryč od moře. Teprve když se mačkal s dalšími lidmi, pocítil tu hrůzu, která se zmocnila všech okolo. Na korbě všichni mluvili rychle a uklidnili se, až když traktor, který je táhl, začal stoupat do svahů nad vesnicí. Nahoře se ve stromových hájích shromáždily davy lidí. Někdo mu dal vodu, N. ji vypil a podal mu zpátky prázdnou lahev. Nějaký muž, který si všiml jeho rozedraných paží a kolen, ho zavedl na vydlážděné místo, kde přechovávali raněné. Většina z nich jen ležela. Přišla k němu zdravotní sestra. Tvářila se ustaraně, ale nemohla udělat o moc víc než mu vymýt nejhlubší

rány vodou. Několikrát se omlouvala, že si toho z ošetřovny ve vesnici nepřinesla víc. Pak se N. posadil. Seděl. Někdo na něj mluvil, ale on se nezmohl na odpověď. Někdo jiný mu podal kastrol rýže, ale on ho od sebe odstrčil.

K večeru se ozval rachot vrtulníku. Pár lidí začalo vzrušeně křičet, ale pak se rachot zase vzdálil. S korunami stromů si pohrával večerní vánek. Fámy zase utichly.

Mezi hájky na kopci nastala noc. N. se přesunul z kamenné dlažby na holou zem, která méně studila. Schoulil se do klubíčka, ale stejně mu brzy byla zima, a navíc ho rozbolely rány, zvláště na kolenou. Nemohl najít polohu, ve které by vydržel, a nakonec se opřel vsedě o strom. Tak se mu podařilo několikrát zaklimbat, ale v polodřímotě se mu znovu vybavily ty ryby, jejich jasné barvy. A s nimi se připlížily i další výjevy. Viděl holčičky, jejich obličej, a ženu. Slyšel jejich hlasy. Žena a dvě děti. Nebyl si vůbec jistý, jestli byly jeho, ale bylo ráno a něco jedli. Jedli spolu... Pak už si pamatoval jenom ryby.

Někdo si přidřepel vedle něj, N. ucítil něčí ruku na ramenu. On sám své sténání nevnímal. Okolo něj si mysleli, že pláče.

Slunce vyšlo a zase zapadlo. Na kopci nastala další noc. K ránu dostal takovou žízeň, že popadl lahev, která stála vedle spícího chlapečka, a celou ji vypil. Třetí den přijeli vojáci v džípu a řekli, že se všichni můžou vrátit do vesnice, už tam nehrozí nebezpečí. N. měl rány oteklé a zhnisané, sestera mu je naposledy vypláchla a prohlásila, že s tím musí do nemocnice. Řekla, že mu stoupá horečka, a on řekl, že musí někoho najít. A připojil se k řídkému zástupu lidí, kteří se vraceli z kopce dolů.

Ve vesnici se nejprve kvůli té zkáze a suti vůbec neorientoval. Navíc ho trýznilo slunce. Ale pak poznal auto, vedle kterého stál, když viděl ty ryby, a potom i změt lahví s vodou na ulici před obchodem – jednu otevřel a vypil. Opodál

spatřil průčelí domu, které matně poznával. Došel k němu a najednou znejistěl. Stálo tu jen pár bílých zdí bez střechy, většina budovy se zřítila. Vývěsní štíty hotýlku zmizely. Po vnitřním dvorku, na který si vzpomínal, nezbyla ani stopa, jen rozvaliny: prkna, hromady suti, větve palem. Ale pak spatřil zahradní židle, které spočívaly na sutinách jako převrácené lodky. Měly kovový rám a sedáky z tlustých černobílých pruhů plastu. N. si vzpomněl, jak se lepily na kůži, vzpomněl si, že tady nedávno seděl. Najednou se mu rozbušilo srdce a přepadl ho pocit, že v sázce je něco nesmírně důležitého. Začal odtahovat, na co dosáhl, a házel zpřelámaná prkna stranou. Ale skoro okamžitě z něj vyprchaly síly, pral se s tím čím dál nešikovněji. Posadil se, teprve když zavrávorál, když se mu podlomily nohy a on si uvědomil, kolik je kolem něj ostrých hrotů. Slunce intenzivně pálilo, třeštila mu hlava. Ale věděl, že s postupem času mu bude jen hůř. Rozhlédl se, zasténal, vstal a pustil se znovu do toho.

Ukázalo se, že to, co nejprve považoval za větev, je modrozelená ruka trčící ze suti. Tělo zakrýval kus spadlé zdi, ale N. se povedlo dostat k potrhanému obličej: byl příliš opuchlý, aby šel rozeznat. Opatrně položil na obličej pěnovou matraci, aby ho neviděl. Pak se znovu rozhlédl novými očima a náhle zjistil, že je obklopen trčícími končetinami a oteklými, napůl odkrytými těly. Vyčerpaně se zhroutil na zem a propukl v zoufalý pláč.

N. přesně netušil, jak se do nemocnice dostal, ale přidělili mu tam lůžko. To už ho horečka zcela ovládla a několik dní proležel v mrákotách. Ošetřovatelé byli velmi vlídní, ale říkali mu jménem, které nepoznával, a ptali se ho na věci, o kterých blouznil, ale na které si vůbec nevzpomínal. Všechny rány mu omyli, očistili a sešili. Než horečka polevila, uplynul týden.

Jednou ráno, když se N. vrátil ze záchodu, objevil u nohou svého lůžka látkovou tašku. Zelenou, prodřenou a s ošoupaným popruhem přes rameno, takovou, jakou si turisté kupují v armádních přebycích. Zvedl ji na lůžko a rozhlédl se. Tři ostatní pacienti, se kterými sdílel pokoj, si vůbec nevšímalí toho, že na tašku sahá – nikomu z nich zjevně nepatřila. Rozepnul zip a nahlédl do jejích útrob. A opravdu, našel pár turistických průvodců, potápěčský deník a různé účtenky z cest. Ve vnitřní kapse ležela naditá obálka s dolary a ve vnější přihrádce našel pas.

Tak z tohoto pasu vzaly sestry to jméno. Takže došlo k záměně? Že by...? Nevěděl. Fotka. N. se zarazil, když spatřil známé rysy, tutéž nepravdělnou ofinu, kterou vídal v zrcadle, vrásku na kořeni nosu. Ale hlavně ten pohled. Obrátil tašku a našel proužek soli, který se v nepravdělném oblouku táhl přes zadní stranu. N. nedovedl určit, jestli ho tam zanechaly mořské vlny, anebo ho vyleptala něčí zpočaná záda. Prolistoval razítka v pasu a pak se vrátil k fotce. Zůstal sedět.

Když přišla vizita, vyvolali ho zase tím jménem.

„Ano,“ odpověděl N.

„Horečka ustoupila,“ oznámil mu pomenší lékař s krupějemi potu na čele, „a rány se hezky hojí.“ Nervózně se otočil do chodby.

„Dobře,“ řekl N.

Lékař se omluvil: „Potřebujeme ten pokoj co nejdřív, jsme pořád zavalení lidmi.“

„Samozřejmě.“ Podíval se na dlouhou nemocniční košili, jež byla jeho jediným oděvem.

„Ty hadry, ve kterých vás přijali, jsme vyhodili,“ řekla sestra. „Vezměte si tohle.“ Podala mu průhlednou igelitku. N. v ní našel prošoupané, ale čisté džíny, košili s krátkým rukávem a sandály.

„Musíte si najít někoho, kdo vám vytáhne stehy,“ připomněl mu lékař, „asi tak za týden. Neměl by to být problém.“

„To ne.“

„Kam teď půjdete?“

„Musím někoho najít.“

Lékař přikývl. Vizita opustila pokoj.

N. se oblékl, hodil si tašku přes rameno a odešel.

Už zase jezdily autobusy. Provoz na silnicích ucpávaly nákladáky, buldozery a skupiny mužů v nejrůznějších uniformách. Trvalo to, ale nakonec se dostal zpátky do vesnice.

U moře byly stopy po zkáze stále ještě všude, navíc je teď doplnily nové. Vesnici zamořily nekvalitně okopírované fotky pohřešovaných, přilepené izolepou všude, kde bylo místo. Na sloupech elektrického vedení se třepotaly bílé papíry, kam až člověk dosáhne. V jiném světě by mohlo jít o politickou kampaň se stovkami kandidátů. Poblíž chrámu na okraji vesnice nosili lidé tlusté rukavice a roušku přes ústa a nos. Jinde si úřady zřizovaly pobočky, často jen v podobě velkého stanu, kde lidé většinou plakali nebo na sebe nepřičetně řvali. N. neustále otravovali lidé, kteří se ptali, jestli neviděl toho a toho. Děsil se jich, stranil se jich.

Zakořenil v něm podivný odstup. Viděl jen vesnici, která nebyla jeho, která nikdy nebyla jeho. Před pár týdny o ní vůbec nic nevěděl. Přijel sem jako návštěvník – náhodný turistický cíl. Mohl se ocitnout na kterékoli jiné pláži, v kterékoli jiné vesnici. Jen tak, vrhem kostek.

Šel dál, protože něco dělat musel. Zjistil, že před obchodem už uklidili lahve vysypané na ulici. A N. si znovu vzpomněl na ryby. A pak na snídani. Jedli ovoce, holčičky na sobě měly nové plavky a mžouraly do slunce. Takže ano, byly to jeho děti. A ta žena, nejspíše tedy jeho žena, jim během jídla mazala paže opalovacím krémem. Nezvučná

vzpomínka – neochotně se pod jejími doteky kroutily a mezi sousty remcaly.

Pak všechny obrazy končily.

N. znovu našel průčelí hotelu, ale na dvoře i v celém blízkém okolí teď bylo prázdno. Těch pár zdí, které to přežily, se tu tyčilo jako nabílený pomník, ale sutiny i všechno ostatní už odvezli a zůstala jen rudohnědá plocha písku a hlíny. Po ničem ani stopy, lopatám buldozerů neunikla jediná rostlinka.

N. chvíli stál, pak si pomalu přidřepł a sáhl na vlhkou zem. Holá země a pusté bílé zdi. Nikde ani stopy. Cítil, že by měl plakat, ale nešlo to. Vstal a odešel.

Bílá obálka s dolary. Peníze z tašky, o níž si nebyl jistý, jestli je jeho, ho dostaly do města. Někdo mu řekl, že se musí zaregistrovat, že se musí přihlásit na konzulátu. Vydal se tam jen proto, aby si našel nějakou činnost. Dorazil tam právě v době, kdy zapadalo slunce, našel si skromný nocleh a vydal se znovu do ulic. Měl divný pocit ze všech těch světél a bezstarostně se procházejících lidí, tu a tam se dokonce někdo zasmál. Soumrakem se nesla neodolatelná vůně jídla. Unikl tichu, které ho až dosud obklopovalo, těm papírovým obličejům, které na něj zíraly z nástěnek a sloupů. Tady se nepotloukali zoufalí pobřežní poutníci hledající stéblo, jehož by se chytili. Na chvíli se přestal trápit tím, že přežil.

Koupil si pár malých kuřecích špízů s mangem a zamířil na adresu konzulátu (někdo mu řekl, že teď mají otevřeno nonstop). Hledal cestu s pomocí turistického průvodce z tašky. Mělo tam být několik konzulátů vedle sebe, kousek od centra. Lidské hemžení kolem něj řídlo, stejně jako množství lamp. Musel se u každé zastavovat, aby nahlédl do průvodce. V úzké uličce se proti němu objevila skupinka policistů. Šli pomalu, bavili se ve dvojicích nebo kouřili. Měli přilby s hledím a dlouhé tenké obušky, které se jim nonšalantně houpaly

u pasu. Přitahovaly k sobě pohledy, jejich ošoupané konce budily dojem, že někdo právě dostal nakládačku.

Policisté minuli N., aniž by mu věnovali pozornost. Došel až k parku, na jehož druhém konci měl stát konzulát. Asfalt byl mokrý, v kalužích se válely letáky. Kráčel dál.

„Hnusný svině!“ zařval někdo v dálce před ním. Výkřik se nesl ozvěnou mezi domy a pak odumřel. N. nikde neviděl ani živáčka. Park vedle něj působil temně a nepřívětivě. Kráčel po chodníku, ale držel se ulice a nespouštěl z očí osvětlená okna na jejím konci. O blok dál narazil na muže a ženu západního vzezření. Blížili se ostrým tempem.

„Je jim líto, že jich tam neskončilo víc,“ říkala právě žena vzrušeně, když je N. míjel.

„Blbci,“ odpověděl muž. Jejich kroky utichly.

Pak N. uslyšel další výkřik: „Smrt Americ!“ Ozvalo se to ze směru, kterým mířil.

N. se na chvíli zastavil, připadal si, jako by ho někdo pozoroval. V parku bylo mrtvo. Když uslyšel auto, znovu vyrazil vpřed a pokoušel se rozeznat, co se děje o kus dál na ulici. Viděl světla a pohybující se postavy. Ty vzrušené hlasy byly zjevně dozvukem nějaké demonstrace před konzulátem. Vzpomněl si na oddíl pořádkové policie, který před chvílí potkal, pak po ulici projelo auto. Zrychlilo a někdo stáhl okénko. Vysunula se ruka, a když auto míjelo N., vyvalila se mohutná kaskáda letáků. Auto zasmykovalo na mokrém asfaltu a zmizelo v boční uličce. Jeden leták prolétl kolem N. a vyvolal v něm matně povědomý pocit. Pustil se za ním. Chytil ho přesně ve chvíli, kdy leták přistál potištěnou stranou v louži. Uchopil ho za roh, setřásl z něj kapky a otočil ho.

Byla to fotografie mrtvého člověka – té si tedy všiml, ačkoli ji pořádně neviděl. Teď už ji viděl. Mrtvola obklopená špínou, pískem a trávou, ústa dokořán, vpadlé oči. Paže podél těla, nepřirozeně zkrivené. Okraj letáku lemovaly další

podobné obrázky. „Bůh budiž pochválen!“ četl N. Následoval text, který vypadal jako tiskové prohlášení. Chvilí se při čtení zadržával, obsah mu nedával smysl, ale jen prvních pár řádků, pak pochopil. Tenhle leták byl zkrátka kopií amerického tiskového prohlášení, které vydali lidé pobouření současným stavem světa. Jistá americká sekta zaníceně oslavuje to, co se stalo, neboť hněv moře považuje za trest Boží. To, že lidé hnijí v neoznačených hrobech, je nevyhnutelným dílem spravedlnosti. Tak to bylo formulováno, spolu s přehrší detailů a vyzývacích přání – aby všichni pohřešovaní odpluli s nafouknutými břichy pryč a už se nikdy nevrátili. Citáty z Bible, použité jako odůvodnění, byly doplněny přesnými odkazy. Z obrázku se na N. usmíval pastor zvaný „Milovaný otec“. Obzvláštní radost měl tento kazatel z mrtvých dětí. Boží čistka, trest za všechny hříchy.

N. se znovu podíval na ulici, směrem ke světlům a postavám. Pak znovu sklopil oči k letáku, ke světu plnému pastоровých slov: Sodomité, Pancharti a Násilníci. Ti všichni jsou výronem Dávlova údu. Svět je prolezlý a prožraný hříšníky.

N. měl jedinou jasnou vzpomínku, své dvě holčičky. Nic jiného by z paměti nevydoloval, ani kdyby mu drželi pistoli u hlavy. Tak on má někdo radost, že umřely?

N. hleděl na pastorův úsměv, snažil se v něm vidět víc než jen rty a zuby. Pak leták zmuchlal, pomalu, jako by ztratil cit v rukou.

Vtom to na něj všechno dolehlo a N. hlasitě zařval. Zmocnila se ho první skutečná emoce od chvíle, kdy udeřila Vlha – horoucí nenávisť.

5

„Kde bydlím?“ zeptal se Grip poté, co si se Shaunou Friedmanovou potřásl rukou. „Máte pro mě...?“

„Ne,“ odpověděla. „Nemáme pro vás zamluvený hotel. Není to třeba, nezůstaneme v New Yorku. Pojedeme...“ podívala se na hodinky, „jakmile to bude možné.“

Grip se zatvářil tázavě.

Chvíli ho pozorovala. „Postaráme se, aby se pár lidí dostalo tam, kam patří, tedy do cely smrti.“ Zamyslela se a dodala: „Nebo aspoň ti, kteří si to zaslouží.“ Vstala od psacího stolu. „Jedl jste něco?“

„Ne.“

„Dobře, tak se po cestě někde stavíme. Čeká na nás auto, zařídím, aby vám tam přenesli zavazadla.“

Grip ji následoval ven z kanceláře, kde Shauna Friedmanová podala sekretářce hromadu papírů. „Nové dokumenty,“ vysvětlila a pak jí udělila instrukce ohledně zavazadel.

„A kdy se vrátíte?“

„Nevím,“ odsekla Friedmanová.

Sekretářka si chvíli přerovnávala stůl a na okamžik se na něm mihla žlutá složka s nápisem „Ernst Grip“. Hned zase zmizela, ale Grip si jí stačil všimnout. Nejspíš by mu to bylo jedno, nebýt toho, jak se na něj sekretářka kradmo podívala, jako by sledovala jeho reakci.

„Grip, jméno mé,“ řekl, přistoupil k ní a podal jí ruku.

„Já jsem Norah,“ odpověděla sekretářka rozpačitě.

„Klidně sedte,“ pokračoval Grip. „Já dělám pro Säpo, švédskou tajnou policii. Promiňte, Norah, ale vy pracujete tady pro paní Friedmanovou?“ Pustil její ruku.

„Samozřejmě.“ Znejistěla a Grip ji provrtal očima.

„Smím se zeptat, kdo je vaším zaměstnavatelem?“

„No...“ začala sekretářka.

„Patříme pod ministerstvo spravedlnosti,“ vpadla jí do řeči Friedmanová někde za Gripem.

Grip se ani nehnul a mluvil dál k sekretářce: „Přímo pod ministerstvo spravedlnosti jako takové, jo?“

„Nemusíte být nepříjemný, pane Gripe. Já jen dělám svou práci.“

„Já vůbec nechci být nepříjemný, Norah, ale před pár hodinami jsem přistál na Newarku a od té doby mě jenom... vodíte sem a tam.“

„Omlouvám se.“

„Díky. Možná je to jenom detail, ale před pár dny jsem dostal papírek, na kterém bylo napsáno Topeka. Nic víc nevím. Nemohla byste mi třeba prozradit, jestli jedeme do Topeky? Víte vůbec, kam jedu?“

Reakce byla přesně taková, jakou očekával, a sotva se Friedmanová nadechla, otočil se k ní a zaúpěl: „Ach jo, už zase.“ Nic neřekla, ale netvářila se, jako by ji tím kdovíjak uzemnil.

„Pane Gripe,“ pronesla sekretářka kousavě, „já vím moc dobře, kam jedete. Ale rozhodně vám to nehodlám říkat. To má v popisu práce agentka Friedmanová.“

Slepá ulička.

„Konečně upřímná odpověď,“ usmál se Grip.

První zařinčení zbrání. Grip netušil, jestli tím něco získal, anebo jeho drobná drzost byla jen zabečením jehněte.

„Můžeme už jít?“ řekla Friedmanová a vyrazila, aniž by počkala na odpověď.

Výtahem jeli beze slova, ale už v garáži to vypadalo, že Friedmanová si z té slovní přestřelky vůbec nic nedělá.

„Které myslíte?“ zeptala se a obrátila v ruce klíč od auta. „Řekla jsem si o velké.“

„Cože?“ nechápal Grip a připravoval se na dohru.

„Které myslíte, že nám dali?“ zopakovala a ukázala na řadu aut. Jedno zapípalo a bliklo světly. „Takže bílý cadillac.“ Kývla na něj. „Dobrý leda pro pasáky. Ale co jsem chtěla, to taky mám. Máte to tak v Säpo taky? Jste ze Säpo, že ano? Anebo jezdíte pořád jenom ve volvech?“

„Je to tak bezpečnější.“

„Bezpečnější...“ Zmáčkla klíč a otevřel se kufr. Jeho taška už tam ležela a vedle ní další zavazadla, zřejmě její – byla dvě a každé z nich větší než to jeho. „Jen si nemyslete,“ řekla. „Jsou tam spíš složky a papíry než šaty,“ a zabouchla kufr.

Vyjeli z garáže do odpoledního slunce. Zase ulice, zase dálniční nájezdy. Zástavba řídla, mířili ven z města. Shauna Friedmanová si sundala náušnice a zastrčila je do kapsy saka, chvíli přepínala stanice rádia a nakonec vybrala kytarové sólo. Starodávné akustické drnkání a do toho mluvený komentář, ukázalo se, že jde o nahrávku Djanga Reinhardta.

Friedmanová si odkašlala. „Já vím, co si myslíte. Pozveme vás sem, a pak s vámi zacházíme takhle. Není to nejlepší způsob, jak se sprátelit, vidíte?“ Vrhla na Gripa pohled. Ten pokrčil rameny. Měl pocit, že už se snažil dost.

„Nebudu házet vinu na nikoho jiného,“ pokračovala, „vymyslela jsem to tak já.“

„Vida,“ odpověděl Grip, aby řekl aspoň něco. Zmáhala ho únava, myšlenky mu bloudily mezi tesknými akordy kytary.

Skladba skončila, někde blízko zatroubil nákladák a Gripa teprve teď mírně namíchlo, co mu před chvílí řekla.

„Možná se pletu,“ pronesl tiše, jako by nestál o to, aby ho slyšela, „ale zdá se mi, že byste mě měla trošku informovat o tom, proč tu jsem. Ale jasně...“ začala praskat další stará nahrávka, „... jestli mě chcete jenom tahat kolem dokola jako kočka kořata, tak si poslužte. Moje jediná podmínka je, že se chci někdy osprchovat a najíst.“

„Tak začneme tím jídlem?“

„Pokud je to na programu.“

„Korejským?“

Grip pokrčil rameny. Friedmanová odbočila na prvním sjezdu.

Šimrání pivních bublinek mu probralo mozek. Tahle hospoda byla zaplivaná a malá, jen pár stolů, ale Friedmanová to tu zjevně znala. Grip si namátkou vybral z pokecaného jídelníčku a dostal pár placiček se zelenou cibulkou a cosi, o čem doufal, že je to nějaké hovězí s nudlemi. Friedmanová si jídelníčku nevyšimrala a objednala si z hlavy. Jakmile přinesli jídlo na stůl, její hůlky se daly do rytmického pohybu, jako když zobe ptáček.

„Moje matka je z Havaje,“ řekla.

Grip nechápal, co tím chtěla vysvětlit – své oči, ty hůlky? „Z Havaje,“ zopakoval. Sice také ovládal umění jíst hůlkami, ale ani zdaleka ne tak jako ona.

„Kde jste vyrůstal vy?“ zeptala se, když zrovna namáčela sousto do nějaké misky s omáčkou.

Grip se na ni chvíli díval, než odpověděl: „Na maloměstě.“

„A teď bydlíte kde?“

„Ve Stockholmu.“

Friedmanová si ukousla z jeho placičky na talíři uprostřed stolu.

„Už jste na to určitě přišel sám, ale stejně to řeknu. Pracuju pro FBI.“ Profesionálně se usmála. „Ale to vám toho asi moc neprozradí.“

Grip neodpověděl. Uchopil hůlkami jakýsi připálený lístek a odsunul ho stranou.

„Jak už jsem říkala, požádali jsme o vás. Potřebuju, abyste nám s něčím pomohl, ale nechci, abyste byl ovlivněn dříve, než vám položím první otázku. To je jen můj způsob, jak se

vyhnout předpojatým úsudkům. Abychom mohli začít s čistým stolem, rozumíte mi?“

„Už vím, že vaše matka je z Havaje,“ prohodil Grip.

„To je. Z ostrůvku Lanai, od nehody v dětství jí chybí článek na malíčku a nesnáší lodě. Ale nevíte, jakou práci vlastně dělám, a nevíte, proč jste tady.“

„Kdy mi hodláte položit tu první otázku?“

„Za pár dní.“

„Bude se týkat Topeky?“

„Otázky na Topeku přijdou na řadu později.“

„Za pár dní. A co mám dělat mezitím?“

„Neříkal jste, že vám stačí se najíst, vyspat a osprchovat? Pro začátek tady zaplatíme a pak poletíme do Kalifornie.“

6

THAJSKO, 4. LEDNA 2005

Původně chtěl N. zůstat u Weejaye jen jednu noc.

Jeho život byl rozmetán na kousky, a čím víc se na něj rozpomínal, tím mu bylo jasnější, že dospěl do konečné stanice. Pro úřední mašinerii byl teď pohřešovaný a hodlal to tak nechat. Když procházel jednou bezejmennou vesnicí, spatřil ceduli: „Weejay's Family Hotel and Bar“. Šipka ukazovala směr. Pod ni někdo nedávno pomocí provázků pověsil ručně popsaný kus dřeva: „Weejay survived – open.“ N. odbočil z hlavní asfaltky a pustil se po šipce skrz vegetaci směrem k moři.

Na ceduli stálo „200 m“, ale N. ušel už přes kilometr a ještě tam nebyl. Zabloudit mohl těžko, lesem vedla jen jediná cesta: dvě zatvrdlé stopy kol a mezi nimi nepravidelný pás trávy. Po obou stranách ho obklopovaly vzrostlé kmeny a neproniknutelné houští. Jako by šel tunelem. Nebe nad sebou vytušil, jen když se zadíval přímo nahoru skrz propletené koruny stromů. Plahočil se dál. V lese chyběly zvuky. Nebylo slyšet cvrlikání ptáků, dokonce ani vítr.

Časem začala červená hlína pod jeho nohama světlat, mísila se s pískem a N. v dálce před sebou zahlédl konec lesního tunelu, za nímž vegetace náhle končila. Na slunci tam rozeznal slunečník.

A pláž.

Našel barový pult pod velkou střechou z palmových listů a zeptal se, kudy se jde k recepci. Barman před něj okamžitě postavil sklenici džusu a posunkem naznačil, že je to na účet podniku.

„Našel jste nás snadno?“ zeptal se muž. Snažil se nějak zmírnit tu lež o vzdálenosti. N. pokrčil rameny a na jediný doušek uhasil žízeň.

„Pokoj?“ zeptal se muž pak.

N. si všiml bedny s klíči. Přikývl.

„Vaše jméno?“

N. nezaváhal ani na okamžik. Uvedl jméno z nemocnice, sáhl do tašky a vytáhl pas, aby to potvrdil.

Barman se o pas nezajímal, jen si něco napsal na papír a podal mu klíč. „Běžte po téhle pěšině,“ ukázal.

Rukou psaná cedule ve vesnici, tunel lesem, chvíle, kdy na sebe u barového pultu vzal cizí jméno – to vše se stalo před více než týdnem. N. si namlouval, že ho tady drží spánek. Samotného ho překvapilo, jak dobře se mu u Weejaye spí. Jako by ho najednou nic nerušilo. Noci nyní zvládal beze snů. Dny mu plynuly v příjemné mlze, většinou je trávil stejně jako hrstka dalších hostů pod velkou střechou z palmových listů. Jen tak vysedával ve stínu a pozoroval okolí, ke šplouchajícím vlnám to měl co by kamenem dohodil. Brzy přestal počítat dny. Dopisní obálka z látkové tašky byla nevyčerpatelná. Mohl si dovolit čekat.

Hotel ležel v chráněné zátocce. „Jestli přijde Vlna znova, zvládneme to, my u Weejaye zvládneme vždycky všechno,“ řekl mu hned druhé ráno chlapec, který mu naservíroval snídani. „Tady se neutopila ani kočka.“

O pár dní později ho barman vybídl, aby si šel zaplavat, ale N. ukázal na špinavé obvazy na pažích a kolenou a barman se omluvil. Jindy se zase nějakí manželé snažili přemluvit ke koupání svou dcerku. Křičela a vzpírala se, když ji pobízeli, ať jde do vody. N. se na to nedokázal dívat a odešel pryč, aby její křik neslyšel.

Jinak se jen málokdy stávalo, že mu podvědomí vyvádělo temné kousky a vrhali se na něj *nepřítomní*. Obličje obou dětí. Snažil se je vytěšňovat, seč to šlo.

Co spatřoval, když hleděl do minulosti, k čemu se upínal do budoucnosti? Moc toho neměl. Holčičky, samozřejmě. Jenže ty... Červená nit zmizela. Někde mu zmizela šílená spousta let. Co se v životě počítá? Dobré skutky? Nějaký dobrý skutek snad někdy vykonal? Nebo ne?

Pár obrazů se mu vybavovalo, ale byly rozmazané, nebo mu spíš připadalo, jako by patřily někomu jinému: letní chata, večere ve dvou a motorový člun na vlečném laně. Scény jako vystřižené z reklamy na život na předměstí. Nemohl je přijmout za své, přímo jimi opovrhoval. Kdy začíná člověk žít? Může si to vybrat? Co kdyby takhle dovedl něco až do krajnosti – udělal to N. vůbec někdy? Věděl o sobě příliš málo a měl pocit, že ani nic vědět nechce. Měl jen vzpomínku na holčičky. Veškeré tužby upínal k nim, věděl, že je musí nějak pomstít, než jeho dny skončí. Okamžiky těsně předtím, než večer u Weejaye chodil spát, se naučil zabíjet vrchovatým koupelnovým kelímkem whisky.

Teď neznal jiný svět než přístřešek z palmových listů. Podlahou zde byl písek a na něm stálo zhruba deset nerovnoměrně rozmístěných stolů z bílého plastu. V rohu se nacházel předdimenzovaný bar (který zároveň sloužil jako recepce a kancelář), pompézní tichomořské klišé z bambusových tyčí a zrcadel. Každý večer po západu slunce se rozsvěcovaly dlouhé šňůry bílé, červeně a zeleně blikajících žárovíček. Vypadalo to, jako by obrovský vánoční stromček naboural do hromady lahví a zrcadel. Na obou koncích pultu navíc každý večer prskaly lampy proti hmyzu, podobné modrozeleným semaforům. Kromě baru pod střechou z palmových listů sestával hotel Weejay's z přibližně patnácti bungalovů, několika vybledlých dřevěných lehátek, palmového hájku s houpacími sítěmi a dvou šlapadel uvázaných na řetězu. Nikde okolo nebylo vidět žádné jiné stavení.

N. se hned zkraje seznámil s obrovitým Čechem, který nosil velké brýle s širokými černými obroučkami. Odpoledne s ním obvykle trávil u piva. Ráno, když N. vycházel z bungalovu, potkával často Čecha, jak se vrací z pláže, kam si chodil zaběhat. Občas s sebou přitáhl nějaký podivný předmět a nadšeně mu ho ukazoval: hrot zrezivělé kotvy, kostru nějakého záhadného zvířete, jindy zase potápěčský nůž bez pochvy a ploutev.

Jindy zase Čech chodil plavat, zmizel nejkratší cestou daleko do moře, až z něj zbyla jen malá tečka, a pak se za značného funění vracel skrz vlny zpět. Když se ho N. zeptal, co dělá, odpověděl, že cestuje. Před večeří si vždycky důkladně pročetl WeeJayův zatavený jídelníček, jako by ho ještě nikdy neviděl. Studoval ho, něco si našťvaně mumlal a pak pokaždé nechal na N., aby mu něco vybral. Představil se jako Vladislav Pilik.

Jednou večer se Vladislav u jídla zeptal: „Byl jsi tam?“

N. se pokusil tvářit nechápavě, i když chápal moc dobře.

„Ve Vlně. Přežil jsi Vlnu?“

„Jo...“ N. přikývl.

„Já jsem ji taky přežil.“ Vladislav dopil pivo a mávl si o další. „Pěkně blbá otázka, jasně že jsme přežili.“ Zafuněl. „To bylo něco, vole. Seděl jsem v autobuse směrem na sever, byl narvanej lidma. A vtom najednou, no však víš... někdo zařval, spláchlo nás to a kraksna plavala. Nebo ze začátku plavala, abych byl přesnej, pak natekla voda dovnitř. Utýct se dalo jedině okýnkem, bylo otevřený, ale lidi se tam rvali, bác bác, přetahovali se a šťouchali – naprostej chaos. Co jsem měl dělat, popadl jsem batoh a chytil se rukama i nohama sedadla. Potom v pravej čas třikrát rychle...“ Párkrát se nadechl a zase vydechl, pak se nadechl zhluboka a zadržel dech. „... Říkal jsem si, že to je jediná možnost, zůstat prostě sedět. Vydržet ze všech nejdýl. Úplně pod vodou. Byla tam tma, kolem

plavaly věci a někdo mě kopl do ksichtu. No ale pak. Když už to dál nešlo, však víš, plíce tě rozbolí jako kráva, chce se ti na vzduch,“ zasmál se, „tak jsem se pustil a po hmatu našel okýnko. Zeď, zeď, zeď a najednou díra, vlezl jsem do ní a vyplaval na hladinu, vole. Vypadalo to tam jako o jarních povodních a kromě mě to nikdo nezvlád. Jenom já. A zachránil jsem i batoh a brejle.“ Zase se zasmál.

Pak zvažněl a zadíval se přímo na N. „Nic napínavějšího jsem v životě nezažil, ty jo? Nepřekonatelný... bezkonkurenční.“ Zafuněl, vypjal se a praštil se pěstmi do hrudi. „Pak jsem z té energie několik nocí nezamhouřil oko.“ Vydechl. „Měl jsem pocit, že po tomhle zvládnou úplně všechno, cokoliv. Co říkáš?“

N. udělal nejednoznačný posunek.

„Ještě pivo?“ zeptal se Vladislav. „Nebo dezert?“

Den poté N. viděl Vladislava, jak hází kamínky na palmu. Stál asi patnáct metrů od ní a házel kámen za kamenem. Kmen při každé trefě dutě zaduněl a Vladislav ani jednou neminul.

V témže palmovém hájku občas vykukovala z houpací sítě noha. N. rozeznával ženské lýtko, vídal ho zdálky od svého stolu pod palmovou střechou. Zbytek těla byl schovaný v houpací síti. N. tušil, kdo by to mohl být, v hotelu byla jedna žena, která se ostatních stranila. Měla dlouhé černé vlasy a kouřové oční stíny. Často lehávala sama ve stínu a četla si. Když jí někdo pohlédl do očí, usmála se.

Toho večera, když N. přišel k jídlu, seděla zničehonic u Vladislavova stolu. N. se začal rozhlížel po jiném stole, ale Vladislav na něj zavola: „Pojď, sedni si k nám – tohle je...“

„Mary, stále jsem Mary,“ povzdechla si žena poněkud odevzaně.

„Tohle je Mary,“ zahřměl Vladislav a přistrčil N. židli.

Mary byla Američanka, měla černé bavlněné šaty bez rukávů a bílé tenisky.

„Seznámili jsme se tak, že jsem ji viděl, jak si čte,“ prohlásil Vladislav záhadně. Vzal do ruky jídelníček. „Mají něco s bramborama?“

„Ne,“ odpověděl N., když se posadil. „Brambory tu nemají, to přece víš.“

„Copak to nikdy neobměňují?“

„Ne, nikdy to neobměňují. Nemají, nevedou. Dej si krevety.“

„Jako u blbých,“ zasmála se Mary.

Mary nechtěla pít minerálku, zeleninu odstrkovala na kraj talíře a jedla jen hovězí, které si objednala. Vladislav je během večere bavil bláznivými historkami z nějaké cesty do Senegalu. Přívál vtipů a anekdot, jeho hlasitý smích a za jejich stolem podivuhodná stínohra blikajících žároviček na baru.

N. ucítil na paži něčí prsty a trhl sebou. Byl unavený, po dvou pivech k jídlu upadl do dřímoty, do vlastního světa. Vladislav seděl pohodlně opřený a mluvil s někým u sousedního stolu. Prsty patřily Mary. Přejížděly po jedné z jeho dlouhých, stále ještě sestehovaných jizev.

„Promiň,“ řekla, když sebou N. trhl, ale do rozpaků ji to nijak neuvedlo. Spočinula rukou na jeho předloktí.

„Jak se to hojí?“

„Asi dobře,“ odpověděl, vytrhl jí svou paži a jizvu si pohladil.

„Není už načase ty stehy vytáhnout?“

„Možná jo, já to moc neřeším.“

„Nechat to takhle není moc chytré.“

„Irský na závěr?“ ozval se Vladislav a naklonil se nad stůl. Před pár dny mu zachutnalo *WeeJay's Irish Coffee*.

„Na to je moc vedro,“ namítla Mary.

N. se podíval na hodiny. „Mně jenom whisky.“

„Můžeš si ho dát s ledem, jestli chceš,“ navrhl Vladislav Mary.

„Led, instantní kafe a kondenzované mléko!“ Pronesla to s opravdovým odporem. Vladislav ji odbyl líným pokrčením ramen.

Ten večer už toho Mary moc nenamluvila. A vzhledem k té trošku podivné náladě N. neočekával, že ji u jejich stolu ještě někdy uvidí, ale hned další večer se objevila zase. Stejně černé šaty, stejné bílé tenisky, ani se nezeptala a s královskou samozřejmostí si přisedla. Vladislav, který už chvíli sypal historky a potřeboval publikum, ji přivítal širokým úsměvem. A tak už to zůstalo: Vladislav zápasil s jídelníčkem, Mary pohrdala zeleninou a ukrajovala jen maso a N. toužil po umrtvení, které mu přinese poslední sklenka whisky.

Tři duše u jednoho stolu, večer co večer.

7

VLÁDNÍ SPECIÁL N507IL
NOC NA 26. DUBNA 2008

Právě tahle praktičnost Shauny Friedmanové nakonec Gripa uklidnila. Jestli mu chce ukazovat skládanku kousek po kousku, tak ať, jemu to nevadí. Dříve či později se dozví, co se po něm vlastně chce.

Cadillacem dojeli z New Yorku na malé soukromé letiště, kde už čekal gulfstream s posádkou. VIP atmosféra, vlastní hangár a lidi v oblecích. Paluba malého tryskáče byla rozdělená na dvě části a Grip při nástupu zaslechl zezadu nějaké hlasy. O chvíli později nastoupil nějaký muž, pozdravil se s Friedmanovou a prošel kolem nich dozadu. Jinak Grip za celý let nikoho neviděl. Sedadla byla luxusní, sklápěcí a potažená kůží pískové barvy, Grip a Friedmanová obsadili dvě dvousedadla.

Sedli si naproti sobě k oknu a popíjeli nějaké nealko, které jim před startem rozdali z termotašky, zdvořile konverzovali a dívali se ven. Bylo jasno, a i když letadlo cestou na západ pronásledovalo večerní západ slunce, nakonec se pod nimi stejně rozblikala světla městeček na Středozápadě. Poslední rudý paprsek soumraku pohasl zhruba po třech hodinách letu. Palubu obešel stevard se sendviči, Friedmanová odmítla, přesunula se na vedlejší sedadlo, aby si mohla natáhnout nohy, a usnula.

Tuňákový se spoustou majonézy, Grip uždiboval po malých kouskách. V letadle zhasla světla. Pod sebou viděl světlou souhvězdí vesniček, po chvíli dokonce rozeznal osamělá

pohybující se auta. Líně si představoval, co lidé tam dole asi dělají, kam se chystají – je u nich brzy ráno, nebo pozdě večer? Ztratil pojem o čase. Charakter krajiny se nedal potmě poznat, Grip viděl osvětlený most, ale vodu pod ním ne.

Hučení motorů, chlad klimatizace: myšlenky se rozplývaly, pozornost se obracela do nitra.

„Ananasu, kolik jsme chtěli,“ vyprávěla předtím Friedmanová, „kolik jsme chtěli.“ Protože se během letu nemohli bavit o práci, museli mluvit o sobě. Ten ananas, to se vytasila se vzpomínkou z dětství. V létě jezdila za babičkou na Lanai, havajský ostrůvek, který byl podle všeho jednou velkou ananasovou plantáží. Půdu vlastnil ovocnářský koncern, ve kterém pracovali všichni, jíst ovoce bylo přísně zakázáno, ale pro děti se stejně vždycky našlo ananasu habaděj. „Ale přejí se to rychleji, než bys čekal.“ Grip před sebou viděl obraz z její kanceláře, vesnici ze světlých prken. Celou druhou polovinu léta se jí chtělo pryč. „Od té doby jsem ananas snad nejedla.“

Na jedné ruce měla zlatý prsten s několika kamínky různých barev. Zmínila se o příbuzných v Chicagu. Grip si dával dvě a dvě dohromady. Na židovský původ přišel snadno sám – Friedmanová – ještě předtím, než prohodila něco o svém otci z východního pobřeží a nedávném bar micva. O svých rodičích mluvila ráda. Grip byl přesvědčený, že je Shauna jedináček a rodiče si ji pořídili v pozdním věku – nějaký majetek měli, ale nijak závatný. Chodila na soukromou univerzitu, na Williams College v západním Massachusetts. Nebylo to zadarmo – jak to sama vyjádřila – a studoval tam už její otec. Zavtipkovala o tom, že tam hrála lakros.

Grip se díval na její spící obličej. Byla opatrně, téměř neviditelně nalíčená. Jen pár linek kolem očí. Obočí se klepala do dvou zřetelných obloučků, čelo měla holé. Dlouhé vlasy si sepnula na zátylku, ale pár pramenů se uvolnilo

a spadlo jí na tvář. Pro případného milence by byl tenhle pohled neodolatelný.

Grip si všiml, že její oči nikdy netěkají. Měla sebejistý pohled, jako by jí bylo úplně jedno, co se kolem ní děje. Takhle vlastnost se u ní opakovala, hůlkami jedla také tak, s naprostou sebejistotou. Patřila k tomu typu žen, kterému stačí vstoupit do obchodu, a už u nich stojí obsluha. K typu, který opravuje ostatní a nikdy nemusí nic říkat dvakrát. K typu, ze kterého jsou muži tím nejistější, čím víc jsou do ní zamilováni.

Což ovšem nebyl Gripův případ. Když usnula, nezastavil se pohledem na jejích prsou ani rtech. Neprobudilo se v něm pravěké zvíře. Zato mu hlavou vířily kousky skládky: Newark, Topeka, let do Kalifornie. Moc mu nevonělo, že Shaunna Friedmanová tolik mluví o sobě. S příliš mnoha detaily. Nepovídala mu tak obsírně o babiččině kuchyni nebo nějakém rabínovi z Los Angeles jenom pro čistou radost z vyprávění, chtěla s ním také navázat bližší pouto. Šla na to dobře. Její užvaněnost nakonec rozmluvila i jeho. FBI si o něm vede složku, ale ona chce vědět i něco víc. Nebo ne? Tu otázku, kterou se mu chystá položit, nechce dát jen tak někomu cizímu. Ale ta složka, kterou zahlédl, mu stejně nehrála. Potom v letadle jí povídal o banalitách, které v ní ani náhodou nemohly být. Co si z toho vyvodila?

Nicotnost Gripovy minulosti ho nijak netrápila. Na rozdíl od Friedmanové, která vyrůstala po celém kontinentu, opustil nízké domky svého maloměsta teprve v pubertě. Žádný stupidní ananas, maximálně o letních prázdninách plel mrkev u lakomého sedláka po koruně za řádek. Ona viděla, jak při výbuchu sopky láva stéká do moře, on znal žár řevných uhlíků v litinových kamnech na chalupě. O tom nic neřekl, ale když mu vyprávěla, jak se koupala v moři, prohodil něco o tom, jak o srpnových nocích plaval sám v jezírku. Ona

lakros, on fotbal. Dvě sezony v první lize. Pak zranění kolena, nic hrozného, ale s jeho tehdejšími sny byl konec.

Pak se ho Friedmanová zeptala na rodinu. Měl dvě starší sestry, Friedmanová se chvíli bavila tím, že se pokoušela vyslovit jejich jména. Obě sestry byly vdané, on svobodný.

Gripovi se během letu povedlo jen párkrát upadnout do dřímoty a tvrdě usnul, teprve když rolovali po ranjeji.

Vzbudil ho rozkaz Friedmanové: „Tak pojď!“ Už stála, vlasy měla učesané a zase sepnuté na zátylku. Za ní vystupovali kravařáci ze zadní části paluby.

„Kde jsme?“ zeptal se Grip. V letadle se svítilo, bolely ho z toho oči.

„V Kalifornii.“

Neměl sílu ji požádat, aby to upřesnila, jen se sehnul a zavázal si boty.

U letadla čekalo auto. Hubený mladík v uniformě amerického námořnictva je vezl přes pustou letištní plochu. Všechny budovy vypadaly jako vysoké krabice s pravouhlymi rohy, natřené čistě na bílo. Málo dveří, okno jen výjimečně. Osvětlené fasády ostře kontrastovaly s okolní tmou, jako nekonečný labyrint v animovaném světě počítačové hry. Na otevřeném hangáru, v němž stálo v záři reflektorů pár letadel, stálo velkými černými písmeny: WELCOME TO N. A. S. NORTH ISLAND.

„North Island?“ řekl Grip.

„Ano,“ odpověděla Friedmanová. „North Island, Coronado – jsme v San Diegu.“

Grip místo odpovědi jen něco zamručel.

Dovezli je ke zhasnutému hotelovému komplexu bez cedulí. Na parkovišti stálo pár aut z půjčovny, jakýsi muž jim vyšel vstříc a podal jí i jemu svazek klíčů. Mladík, který řídil, trval na tom, že odtáhne jejich zavazadla po schodech

nahoru. Pak si odmítl vzít spropitné, Grip zůstal jako pito-
mec stát s pár dolary v ruce. Friedmanová to ani nezkusila.

„Tak ahoj zítra,“ řekla jen a zmizela ve svém pokoji.

Grip přikývl a podíval se na hodinky. V New Yorku si je se-
řídil, ale teď si nebyl jistý časovým posunem ani tím, jak dlou-
ho vlastně letěli. Nemohl se dopočítat, strávil v bezčasí letadla
příliš mnoho hodin. Zabloudil v čase.

V pokoji byla zapnutá klimatizace a přivítal ho chlad. V te-
levizi běžela CNN bez zvuku: hlouček skandujících lidí, hla-
satel ve studiu, američtí vojáci. Hodiny v rohu obrazovky pod
běžícím textem ukazovaly půl jedenácté, ale už neprozrazo-
valy, pro kterou část světa to platí. Grip televizi vypnul, svlékl
se donaha a rozházel přehnaně pečlivě ustlanou postel. Oka-
mžitě usnul.

I když si to jeho tělo neuvědomovalo, za okny bylo ráno. Ven-
ku klusalo pár rekreačních běžců, aut bylo vidět málo a všech-
na se jen pomalu ploužila. Z brožurek v kožených deskách,
které našel na pokoji, si Grip vyvodil, že se nachází v areálu
námořní základny. Je to důležité? Nebyl si jistý.

„Potápíš se?“ ptala se ho Friedmanová v letadle. „Co nej-
raději děláš v New Yorku? Kde v New Yorku nejraději bydlíš?“
v FBI na něj mají složku a nechtějí, aby ji viděl. Co sakra po-
hledává v Kalifornii?

Na recepci bude určitě počítač s připojením. Chvilku uva-
žoval, že napíše e-mail Šěfovi, aby projevils známku života
a oznámil mu aspoň to, že opustil New York. Ale to by se Šě-
fovi nelíbilo. Kdepak registrovaný e-mail z námořní základ-
ny v Kalifornii – nanejvýš pár poznámek obyčejnou tužkou.

Posnídal s Friedmanovou pod slunečníkem v armádním
golfovém klubu. Řekla mu: „Za hodinu vyrazíme.“

„Do města, nebo kam?“

„Hlavně si vezmi všechny tašky.“

„Zavážeš mi oči?“

„Ještě chvílku buď trpělivý,“ usmála se Friedmanová.

Jeli autem stejnou cestou zpátky na letiště. Ve vzduchu kroužily malé vojenské tryskáče, které cvičily start a přistání. Bylo slyšet, ale ne vidět vrtulníky. Jejich auto zastavilo na ploše, kde právě nakládali velké dopravní letadlo s vojenským označením.

„Ještě jednou se proletíme,“ řekla Friedmanová, když Griповi odnesli tašku dovnitř.

Její podpatky odklapaly po betonu směrem k letadlu. Od moře vál čerstvý vítr. Grip zůstal stát. Cestování nebere konce, a to všechno jenom kvůli poznámce na papírku. A o Topece zatím ani slovo, zato spousta roztržitých otázek o New Yorku. Přijel do USA jako turista. Zcela anonymně, protože to tak chtěli jiní. O účet v hotelu se prý postarala Friedmanová, jak mu pověděla, když na to přivedl řeč, a snídani zaplatila svojí kartou. Stejně jako včera v té korejské restauraci. Jeho přítomnost není vůbec nikde zaznamenaná od chvíle, kdy mu na Newarku orazítkovali pas.

A teď se sázka navyšuje dalším letem. Tentokrát dokonce bez údaje o destinaci. Kdo se tu snaží koho oblafnout?

Zaváhal, přinejmenším na vteřinku. Ale pak si připomněl, že ho o to poprosil Šéf.

„Jenom kamínek v botě,“ utrousil, když Friedmanovou dohnal ještě na letištní ploše.

I v tomto letadle seděli další cestující, a když Grip nastoupil, všiml si, že on a Friedmanová jsou jediní civilisté na palubě. Ostatní většinou měli letecké kombinézy s vyhrnutými rukávy a na nich znaky divizí: křídla, lebky, pistolníky. Drželi se po skupinkách po osmi až deseti mužích. Hlasitý hovor, nucený smích. Na sedadlech za Gripem a Friedmanovou seděla skupina vojenských policistů, všichni byli ozbrojení, ale na rozdíl od letců zamlklí.

Nastartovaly motory a ovanul je chladivý vzduch. Mezi ostrůvky vyholených mužů se hovor rozproudil živěji.

„Byl jsi u ní doma?“

„To si kurva piš.“

Někdo zatleskal.

„Včera jsme měli rande.“

„Ty kanče. Celou noc?“

Hvízdnutí. Někoho si tam dobírali.

„A co žena a děti...?“

„... nezavolal jsem.“

„Ty se fakt nikdy nepoučíš!“

Jako by vyplouvali z přístavu, napětí a úleva, za nimi polibky a trosky. Válečníci na tažení.

Letadlo se odlepilo od země, za oknem se mihla písečná pláž a pak už nebylo vidět nic než moře. Stoupali rovně, aniž by měnili kurz. Z Coronada v San Diegu přímo na západ, všude jen moře.

Nos letadla poklesl, rachot motorů se ztišil.

„García,“ řekla Friedmanová. „Naším konečným cílem je Diego García.“

Na mapě v Gripově diáři to byla jenom tečka se jménem. Mířili na atol v Indickém oceánu.

8

WEEJAY'S, THAJSKO
DRUHÝ TÝDEN V LEDNU 2005

Réza Chán k nim přibyl zcela nevyhnutelně. Poprvé ho spatřili, jak nadává u baru. Měl na zádech velký batoh a v ruce pár neovladatelných látkových tašek, se kterými ušel celou cestu z vesnice. Sklenice džusu zdarma ho neobměkčila. Přísahal, že se vrátí celou tu dálku až k ceduli, jen aby na ní přepsal vzdálenost.

Všechny tašky hodil na hromadu a stejně jako všichni ostatní tu zůstal.

Každý večer se pod palmovou střechou bavil se všemi. Dopoledne vospával ve svém bungalovu, říkal tomu meditace. Byl štedrý a zval na drinky. Sám ale pil vždycky jen colu, a když mu chtěl někdo pozvání oplatit, zvedl Réza ruku a řekl: „Promiň, jsem muslim.“

„Není teplej?“ pošeptal Vladislav po pár dnech N. do ucha. Réza byl odbarvený na blond a vlasy mu trčely vzhůru jako kartáč. Měl vizáž šíleného samuraje a nosil upnutá trička. Přesto nikdo nepochyboval o tom, že je Pákistánec, to kvůli jeho tmavé pleti a uhlově černému pohledu. Tvrdil, že si ani nepamatuje, kdy byl naposledy doma v Pěšávaru.

„Hele,“ zeptal se ho Vladislav na rovinu, „co těma odbarvenýma vlasama sleduješ?“

Réza se zasmál tak krátce, že to znělo, jako by zakašlal. „Už jsem měl plný zuby pozornosti na letištích.“

Vladislav se zatvářil naprosto nechápavě.

„Toho, co našinec zažívá u pasových kontrol.“

„Našinec?“

„Jo, našinec,“ odpověděl Réza a cvrnkl prstem do sklenice, „my muslimové“, a pokýval hlavou, jako by mluvil na malé dítě.

„A zabralo to?“ zeptal se Vladislav a ukázal na jeho kšticí.

Réza ho provrtal očima. „Moc ne.“

„To se nedivím, vypadá to děsně.“

Ale ještě než stihl Réza zaprotестovat, u baru za Vladislavovými zády někdo zamumlal: „Blbec.“

Réza vyletěl a zařval: „Řekni to ještě jednou!“

Všichni Weejayovi hosté ztichli. Provinilec, téměř o hlavu vyšší, mírně ucouvl, když se k němu Pákistánec vrhl. S mírným úsměvem na rtech se omluvil, ale Réza odsekl: „Drž hubu! To je mezi mnou a tadyhle Čechem.“

Vrátil se, vzal si z pultu svou colu, napil se, zatřásl sklenicí, až kostky ledu zachrastily jako chřestýš, a řekl Vladislavovi: „Blbec jsi ve skutečnosti ty, ale aspoň si nemyslíš, že ti uříznu hlavu. Na rozdíl od tamtoho Amíka, co moc čumí na al-Džazíru,“ dodal a ukázal na muže, který pořád ještě stál u baru a nevzrušeně rýpal do písku holí, kterou držel v ruce.

Jednou ráno přišel Vladislav s otřískanou brokovnicí přes rameno.

„Hod' ty vajíčka do sebe,“ pustil se do N., kterému právě přinesli snídani. „Sehnal jsem, co je potřeba. Užijeme si trochu srandy.“ N. vůbec nic nechápal. „Dojdu mezitím pro Mary.“

N. si pospíšil a poslední doušek kávy polkl právě ve chvíli, kdy se Vladislav vrátil s Mary v patách. V jedné ruce nelsa sklápěcí lehátko a v druhé knížku. Zburcovali i Rézu, Vladislav mu bušil na dveře tak dlouho, dokud to nevzdal a nevylezl.

Kromě brokovnice sehnal Vladislav ještě pár krabiček nábojů, bednu hliněných holubů a improvizovaný vrhač. Rozdělili si, kdo co ponese, a vydali se kousek dál po pláži. Než obešli mys, který jim Vladislav ukázal, uběhla půlhodina.

Jakmile prohlásil: „Tady to půjde,“ rozložila si Mary lehátko a otevřela knížku. Pruh písku tu nebyl příliš široký a posadila se tak, aby na ni dopadaly stíny korun palem, které se tetelily ve vánku.

Oběma ostatním udělil Vladislav pár rychlých instrukcí, ukázal jim dvouhlavňovou brokovnici, nabil a vypálil první ránu. N. dostal na starost vrhač a házel hliněné holuby nad vodu. Stačilo mu jen pár hodů, než přišel na správný grif. Vladislav pokaždé nabil, N. vrhl holuba širokým obloukem nad moře a ten se rozprskl v záplavě černých pilin.

Čtyři zásahy v řadě, pak Vladislav předal pušku Rézovi. Vrh, výstřel, žbluňknutí do vody. Tak to chvíli pokračovalo, než Réza začal brát Vladislavovy rady vážně. Když se poprvé střelil, zvedl ruce nad hlavu a zajásal. Mary vzhledla od knížky. Ještě pár zásahů a pak byl na řadě N. Začal se strefovat rychle, stihl se mezitím poučit ze všech rad. Rézovi se nechtělo házet holuby, a tak během čekání jen postával a netrpělivě si pohrával s náboji. Házel tedy Vladislav a občas prohodil nějakou poznámku.

N. byl se sebou spokojený, trefil přinejmenším každého druhého, a pak nechal Rézu a Vladislava, ať se střídají a podělí se o zbytek munice.

Réza se toho nemohl nabažít. Před každým výstřelem se příkrčil, jako by se chystal ke skoku.

„Trefil jsi vůbec někdy dva za sebou?“ uchechtl se na N., když zase jednou zasáhl. Vladislav střílel mlčky, jen občas nad některou trefou pokýval hlavou. A Réza se od něj naučil otevírat pušku prudkým trhnutím, až se prázdné nábojnice

rozlétly kolem. N. házel holuby, až ho bolela ruka: vrh, výstřel, vrh, výstřel.

Nad pláží letělo hejno pelikánů. Vladislav právě nabíjel. Réza a N. je se zájmem sledovali. Ptáci plachtili nad pláží rovnoběžně s okrajem lesa. Mary si položila knížku do klína a protáhla se.

„A co na ně?“ ozvala se nečekaně.

Réza se na ni nechápavě podíval.

„Nezkusíte to na ně?“ pokračovala Mary. Pelikáni pluli vpřed, aniž by hýbali křídly.

Vladislavovi to docvaklo a vypálil dvě rány. Skolil dva ptáky na samém čele hejna a rychlým pohybem znovu nabil. Podal pušku Rézovi: „Na!“

Réza si váhavě olízl rty, ptáci zatřepotali křídly, ale nezměnili směr, a pak vystřelil. První střela mířila pánubohu do oken, pelikáni se začínali rozprchávat do všech stran. Třeska druhá rána, uprostřed hejna sebou jeden pták trhl a pak se zřítíl spirálou k zemi. Dopadl na písek pár metrů od Mary. Dívala se na něj, jak nemotorně tluče křídlem a točí se v kruhu. Oháněl se velkým zobákem, jako by do něčeho kloval.

„Musíš ho dorazit,“ řekl Vladislav. Vzal pušku Rézovi, který se jen koukal, a nabil.

„Na!“

Réza znovu uchopil pušku, přistoupil o pár kroků blíž k ptákovi, váhal. Pelikán chraplavě zakrákal. Mary seděla na lehátku a hladila si koleno.

Réza vystřelil, ale pouze ptáka zasypal přívalem písku. Vladislav nehnul ani brvou, jen popadl pušku za hlaveň a došel až k pelikánovi. Chvilí se díval, jak se mu pták zmítá a točí u nohou. Přidřepł si, upřel na něj pohled, vstal, o krok ucouvl – a vystřelil.

Byla sobota večer. Pod střešou z palmových listů všichni zvali všechny na pivo a ostřejší drinky. Lidé na sebe

pokřikovali od jednoho stolu k druhému, hlasitě se směli a našli se i takoví, kteří se mermomocí potřebovali koupat potmě v moři. Noční zábava se táhla, dokud byl na baru někdo schopen připisovat čárky. N. si dal záležet, aby se řádně zlískal, než přijde řeč na Vlnu. Vždycky to tak dopadlo, pokaždé to u nějakého stolu někdo nadhodil a pak se to šířilo jako choroba. Jak jednou takhle písnička spustila, nikdo jí neodolal. Začaly bujet polopравdy a mýty. Nedalo se tomu vyhnout. Na přímé otázky odpovídal N. lživě: cestoval sám, nic neviděl. Pak se ho nikdo neptal na jizvy ani obvazy.

Ale pak tu byla ta sekta s letáky. Která má radost ze smrti tolika lidí, protože prý si za to oběti mohly samy. Pod palmovou střechou kdekdo slyšel povídačky z pláží, zvěsti o rvačkách a demonstracích v okolních městech. I dnes večer toto téma vyvolalo vášně. Došlo na zvýšené hlasy, někdo si vztekle odplivl, mrštil sklenicí a ta se roztránila o barový pult.

Muž, který před pár dny nazval Rézu blbcem, se držel stranou a jen občas přilil olej do ohně nějakou poznámkou o baptistické pakáži nebo náboženských fanaticích. N. na to vzpomínal s odporem, ale přesto naslouchal každému slovu. Pozoroval toho urostlého muže s holí a říkal si, co je asi zač. Nějaká dívka vyprávěla, že viděla v televizi, jak skupina lidí s transparenty skandovala cosi o hříšnicích a Božím trestu. Byli to Američané, řekla, křesťanská sekta. Stalo se to v USA a nejspíš v tom pokračují. Zpráva se rozšířila z televize na internet a dál do světa. A největší nepokoje vyvolala tady v Thajsku. Rozzuřené davy napadly pár konzulátů a pobočku jedné aerolinky, ale zasáhla pořádková policie a tyto objekty ochránila.

„Holt Američani,“ ozval se zpoza lahví místní barman. „Zdejší úřady... si netroufnou jít proti nim.“

„Ano, viděla jsem, jak policie mlátí lidi,“ ozvala se žena s nakráplým hlasem, „aby v tom ti fanatici mohli pokračovat.“

Barman udělal posunek, který měl znamenat, že se stydí.

O pár hodin a mnoho sklenek později, kdy se znovu rozproudila zábava a Vladislav zrovna líčil sousednímu stolu, jak se dostal z autobusu, naklonila se Mary k N. a řekla: „Pojď.“

„Co...?“ Zmateně se ohlédl.

„Pojď se mnou.“ Vstal a vydal se po písku za ní.

Šli k Maryinu bungalovu, sukně jí povlávala okolo nohou. N. měl sucho v ústech, a když zastavili u jejích dveří, pomyslel si, že ona je strážlivější než on. Chytila ho za zápěstí a on se ji druhou rukou pokusil vzít za rameno.

„Ne,“ řekla rázně. N. se zarazil, nechápal to nedorozumění. Znovu zvedla jeho ruku a se zájmem ji natočila do světla lampy nad pěšinou.

„Jdeme dovnitř.“ Otevřela dveře.

N. zůstal nejistě stát uprostřed místnůstky, Mary mezitím zapálila svíčku a něco hledala. Když si přidřepala před něj, objevila se jí na zádech mezírka mezi sukní a tilkem. Ve škvíře N. spatřil vytetovanou kočku – černou kočku s nahrbeným hřbetem a vztyčeným ocasem. Předtím si jí nikdy nevšiml a zmocnilo se ho náhlé nutkání na ni sáhnout. Kočičí oči hleděly přímo na něj.

„Sedni si,“ řekla Mary, vstala a v ruce držela taštičku. „Tamhle na židli.“ Přitáhla si stoličku a posadila se vedle něj. Svíčka hořela na stole kousek od nich.

„Ukaž.“ Odmotala mu obvaz z paže a přejela bříšky prstů po stezích. N. zavřel oči, cítil jen její ruce a svůj dech. Překážel jí rukáv, nařídila mu, aby si sundal košili. Prohmatala ho až k rameni. Pak totéž s druhou rukou.

Když N. zvedl oči, vytáhla z taštičky skalpel.

„Musí to pryč.“

N. neodpověděl. Uchopila nožík tak, že bylo zřejmé, že je na to zvyklá, a nahlála ho nad plamenem svíčky, aby se neočoudil.

N. se jí podvolil. Nebolelo to, jen trochu tahalo, a pokaždé když vytáhla steh, kůže kolem jizvy se nedobrovolně trochu rozevřela.

N. natáhl paže a prohlédl si je: všude nepravidelné čárky, jako by ho sešil doktor Frankenstein.

„Nastav nohu,“ řekla mu Mary a poklepala si na koleno. N. zvedl nohu tak, aby na ni dosáhla. Měl na sobě jen tenké šortky. Znovu odmotala obvaz a drobnými pohyby ho se zájmem vyšetřila. Prohmatala okraje česky, promasírovala šlachy v podkolenní jamce a přejela prsty podél šrámu na vnitřní straně stehna, který se táhl dolů na lýtko.

Její dotyky ho hladily, dostal erekci. Zareagoval pohybem kyčlí, ale v tu chvíli se zastyděl, odtáhl nohu a zvedl se do sedu. Uhýbal jejímu pohledu.

„Nastav nohu,“ zopakovala. Její prsty točily skalpelem. „Nohu.“ Když ji ignoroval, sehnula se a sama si ji položila opět na koleno.

Nitky ze stehů, které pokládala na stůl, vypadaly jako černé jehličí.

Poslední škusnutí přestřiženou nití a pak N. sklouzl nohou na zem.

„Vytáhla jsem všechny?“ zeptala se Mary.

N. se podíval na své nohy. Vypadaly hrozně, prohlížel si zakroucené jizvy, které se mu rozbíhaly po kůži jako bílé kořínky. Chystal se něco říct, ale vtom se k němu Mary naklonila a rty se dotkla jeho ramena. N. cítil její teplo, dotyk jejích vlasů na své paži. Propletla prsty s jeho. Bílý proužek prozrazoval, že N. kdysi nosil prsten. Nepamatoval si, jestli ho ztratil, anebo někde odložil.

„To je jedno,“ řekla Mary, „teď už je to jedno,“ a vstala. Otočila se a z mezírky na zádech znovu pohlédla na N. vy-tetovaná kočka.

„Teď už jo,“ zopakoval N. Také vstal. Mary se k němu pomalu blížila, jako by tančila. Zvolna, neslyšně. Otírala se tváří o své rameno a blížila se. Jako vlna.

„Měl jsi děti?“ zašeptala.

V N. všechno kypělo, jako by vypil drogu pravdy. Ona to cítila.

Otočil se k ní, ale neviděl ji. Přesto vnímal její přítomnost jako tušené teplo, vůni. Viděl však obličej své děti. Stejně zřetelně, jako by je měl před sebou. Viděl barvu jejich očí. Viděl jejich modř.

Zvedl dva prsty, ale Mary si položila ukazováček na ústa: „Psst...“ Pak zašeptala: „*No past... no future*, stejně jako já,“ a usmála se.

Pokusil se taky usmát.

„Takhle se přece dá žít,“ řekla a pomalu pokrčila rameny. „Nebo ne?“ Stála zády k němu a váhala. Jeho dech jí rozechvíval vlasy. Foukl do nich a některé prameny se pohnuly více než jiné. Pak natáhl ruce, opatrně, jako by tápal ve tmavé místnosti, a ucítil pod prsty její kůži. Sklouzl rukama na její boky a viděl, jak svésila lopatky. Její záda se pomalu, jako když se kácí strom, přitiskla na jeho hrud'

„Ne,“ hlesla tiše, ale ne proto, aby toho nechal. Vzala jeho ruce a posunula si je na břicho, propletenými prsty vedla jeho pohyby. Lákový dolík pupíku. Tady povolila, ale její ruce dál spočívaly na jeho, takže teď je musel vést on. Neúprosná přitažlivost pánve, jeho prsty balancovaly vpřed jako provazochodci. Dýchala prudce jako vyděšené publikum. Lačně zasténal, když položil ruce na její pahorek. Tenká látka, náznak chloupků. Tvrdě stiskl.

„Líbí se ti to?“ řekla a otočila se k němu, vzala jeho ruku a opatrně mu olízla dlaň. „Líbí?“ Stejný ostražitý nebojácný pohled, jako když stříleli pelikány.

Bránila se, když stlačil její ruku dolů, aby na něj mohla sáhnout.

„Já...“ Zmáčkla ho tak silně, že zmlkl. Zachroptěl, vysunul boky, ona se zapřela a podržela hlavu tak, aby se dostal na její zátylek. Pomalu se zakousl do vlasů a kůže.

Dočista nazí na podlaze. Její jazyk kreslil cestičky, on kouсал všude, kam dosáhl. Celou dobu pevně držela jeho úd u kořene. Díval se dolů, pokud to šlo, snažil se jí vytrhnout, ale přitom nechtěl. Její pohyby pozbyly opatrnosti, okolo zápěstí jí neklidně poskakoval náramek ze stříbra a něčeho modrého. Uchopil její ňadro, trhla sebou, zavřela oči a tiše zasténala. Rozprostřela se do šera, objevil se upřený pohled nahrbené kočky. Hlasitě vykřikla, otočila se, zavedla ho do sebe a on vzdychl. Samou rozkoší cenila zuby, byly úplně bílé.

Později v noci se N. na okamžik probudil do tmy. Jakmile se pohnul, ucítil pod sebou špínu na prkenné podlaze. Klepal se zimou, byl nahý a celý od písku. Za očními bulvami cíhala kocovina z whisky, v namožených slabínách ho bolelo. Mary už vedle něj neležela, slyšel nějaké zvuky z její postele.

Zaposlouchal se, tušil ji tam. Pak se převalil na bok, schouli se a zase usnul.

Viděl, jak se kolem něj rozprostírá nekonečný taneční parket, osvětlený těsně nad zemí. Blížil se k němu muž, klapot podpatků o dřevo. Bylo ho vidět jen od pasu dolů, dvě nohy a ruka s holí. Špička hole nevydávala zvuky, nebylo slyšet, jak ťuká o podlahu, klapaly jen podpatky bot. Rukojet hole byla vyřezána do podoby hlavy nějakého vyhladovělého zvířete. Muž se zastavil, jako by na někoho čekal nebo něco uviděl. Potom se někde za ním zvedl průvan, šeptající poryv větru. N. v něm slyšel Maryin hlas, říkala: „Tak dobře... tak dobře...“

9

INDICKÝ OCEÁN, 28. DUBNA 2008

K cíli letěli celý den s jedním mezipřistáním – na vojenské základně cizí země někde na východní polokouli. Nikdo neřekl, kde to vlastně doplňují palivo. Cestující směli na pár minut vyjít z letadla a protáhnout se: vlhký tropický vzduch, benzinové výpary. Líně pozorovali Asiaty v uniformách, jak ve vedru tahají po betonové ploše dlouhé čerpací hadice.

A zase odlet. Do vzduchu a nad další moře. Hodiny se vlekly. Přistání.

Diego García: odlehlé místo v Indickém oceánu, kde se pevnina jen letmo otírá o mořskou hladinu.

„Znáš ten ostrov?“ zeptala se Shauna Friedmanová, když dostali svá zavazadla.

„Moc ne,“ odpověděl Grip. Ostatní cestující nastoupili do autobusů, pro Gropa a Friedmanovou přijelo auto.

Ale něco o tomhle atolu přece jenom věděl. Zvlněné pásy písku a zeleně ostrova Diego García byly proměněny v předsunutou baštu cizího národa. Nikdo nemůže říct, že je tu doma, není tu stálé obyvatelstvo. Svět antén, kasáren, cisteren a skladů – takovou měl představu. Hluboký přístav, to je důležité, a hlavně: tři kilometry dlouhá přistávací dráha. Mohly tu kotvit největší lodě námořnictva a startovat nejtěžší stroje letectva. Všechny zdejší oči patří Američanům a jsou obklopeny neporušenou vodní plochou, jež se všemi směry táhne tisíce kilometrů.

Místo zcela mimo dosah, jako stvořené k tomu, aby se z něj dalo dosáhnout kamkoli.

O Garcíovi se šířily zvěsti. Řada přehnaně ambiciózních internetových stránek naznačovala to i ono: rozmazané satelitní snímky budov označených šipkami, dlouhé referáty bez udání zdroje, svědecké výpovědi beze jmen. Nejrůznější lidé podle záznamů o přiletech a odletech stopovali letadla, která brázdila celý svět a občas přistála na Garcíovi. I když si odmyslíme žvásty o nadpřirozenu, ufonech a superzbraních, stejně zbude ledacos, co stojí za zmínku. Co by analytik Šäpo mohl nadhodit na debrífinku. Co smrdí. Jsou lidé, kteří říkají, že Guantánamo koneckonců snese, aby se na něj upíraly zraky světa. Diego García ne.

Ale proč se tím vším zabývat? Teď tu byl Grip pouze jako – nedobrovolný turista.

Vyjeli z letiště a zamířili mezi budovy základny. Celá vesnice s cedulemi, vlajkovými stožáry a obchody v nezaměnitelně bezduchem vojenském stylu. Khaki, beton a zdusané trávníky.

„Já jsem cizinec,“ ozval se Grip, když už bylo v autě dlouho ticho. „Neměl bych se někam zapsat?“

„To není potřeba,“ odpověděla Friedmanová.

„Ty znáš zdejší systém?“

„Bohužel.“

Dostali každý svůj pokoj v jednom z baráků důstojnického hotelu. Vypadal jako levný motel, který nikdy nevybředl ze sedmdesátých let. Zdi, strop i tlustý koberec v Gripově pokoji byly béžové, skříně a šatníky tmavohnědé s plastovou dýhou. Jako by někdo koupil tenhle podnik v nějaké díře v Alabamě a přestěhoval ho do Indického oceánu. Rozhrkaná klimatizace sem vedla přímo skrz zeď, postel byla povlečená jen tenkým bavlněným prostěradlem.

Zhruba o hodinu později před ním stál talíř grilovaného masa. Bylo krvavé jako otevřená rána, Friedmanová si prozíravě objednala jen salát. Polkl pár soust a pak se jeho

cestováním ztýraný žaludek vzepřel. U stolů v důstojnickém klubu bylo téměř liduprázdno.

„Ještě je moc brzo,“ vysvětlila Friedmanová ty prázdné židle. „Moc vedro.“

Večer uběhl za téměř naprostého mlčení, což se dalo omluvit vším možným: únavou, cestou i tímhle nepravděpodobným místem. Jenže to bylo spíš tak, že jim docházela konverzační témata a situace ze všeho nejvíc připomínala nepovedené rande. Friedmanová pila suché martini, prý jí nechutná zdejší voda. Grip strávil v letadle o pár tisíc kilometrů více, než bylo zdravo, a tak si odřekl alkohol a spokojil se pouze s onou chlorovanou vodou.

Noc, potom budíček ze skřípajících amplionů někde v dálce. Topinky a pár smažených vajec, tentokrát nejedli spolu. Snídani ne. A tak už to mělo zůstat.

Friedmanová hned ráno sehnala auto. Vzdálenosti na ostrově byly malé, ale přesto dost velké na to, aby se nikomu nechtělo pěšky. Vyzvedla Gripa, chvíli jela a pak zastavila.

Budova byla nízká, bez oken a s nenápadným vchodem. Za dveřmi se brzy muselo projít mřížovými vraty. Grip spatřil na stropě kameru, cvakl zámek. U okénka za ohbím chodby ukázala Friedmanová svou legitimaci, něco podepsala a šli dál. Všechny dveře, jimiž procházeli, se za nimi okamžitě zase zavřely. Kolem nich bylo podivně ticho, slyšeli jen své vlastní kroky. Podlaha se mírně houpala a Gripa se zmocnil pocit, že ho obklopuje jen provizorium, fasáda.

Friedmanová vešla jako první do úsporně zařízené místnosti, kde se zády k nim houpal na židli muž. Před sebou měl malou televizi, a když vešli, otočil se a něco zamumlal na pozdrav.

„Ahoj, Clayi,“ řekla Friedmanová s gestem, které mohlo být právě tak přívětivé jako odmítavé. Pak dodala: „Tak jsme tady,“ a ukázala na obrazovku.

Byly na ní vidět černobílé záběry místnosti zhruba stejně velké jako ta, v níž se nacházeli. Zrnitý obraz z monitorovací kamery a na něm očividně cela: holé zdi, přímo pod kamerou otevřená záchodová mísa a na druhém konci pryčna přímo na podlaze. Širokouhlý formát zkresloval proporce, takže pokřivený záchod se snově tyčil nad miniaturní pryčnou v dáli. Někdo na ní ležel. Obraz se vůbec nehýbal, postava strnule ležela v poněkud nepřírozené poloze. Možná to bylo tou perspektivou, možná byla mrtvá.

Grip už byl v mnoha vězeních, ale málokdy to v něm vyvolalo tak silně nepříjemný pocit jako teď. Viděl, že muž na pryčně – byl to zcela jasně muž – je bosý a na sobě má overal. Rozeznal také vousy a rozčuchané vlasy. V reproduktoru zapraskalo. Muž v cele se na matraci obalené igelitem trošku pohnul. Reprodukty zesílily tento zvuk, až se podobal zabuzení hmyzu – jako by měli uši těsně vedle pryčny.

„Potřebujeme pomoci se zjištěním jeho státní příslušnosti. Máme indicie, že je to Švéd. Je?“ zeptala se Friedmanová příkře. Vyslovila to, jako by očekávala přímou, jednoduchou odpověď. Jako by tam ležel někdo známý, v němž by každý Švéd poznal svého krajana. Grip neodpověděl a nepodíval se na ni. Muž, kterého oslovila Clay, podal Gripovi pár fotek.

Vzal si je: černobílé snímky zepředu a zboku, jaké Američané pořizují vždycky, když někoho zatknou. Pohled apatický, výraz tváře svědčil o dlouhém nevspání, vzdoru a pocitu, že už to trvá moc dlouho. Nikde žádné jméno, žádné číslo, nic, co by snímky popisovalo.

„Je to švédský občan?“ zeptala se Friedmanová.

Grip se k ní otočil, řekl: „Jak že se jmenuje? Clay?“ a tázavě se podíval na sedícího muže.

„Clay Stackhouse,“ doplnila Friedmanová.

Grip přikývl. „Musí tu pan Stackhouse nutně být s námi?“

„Běž na kafe, Clayi.“

Clay okamžitě odběhl.

Osaměli.

Když Grip už přes minutu nic neříkal, rozhodila Friedmanová rukama. „Tak co?“ pobídla ho netrpělivě.

„Co chceš, abych ti řekl?“

„Jenom odpověz, jestli si myslíš, že je to Švéd, nebo ne.“

„Tak to ne,“ opáčil Grip. „Clay šel pryč, takže teď budeš mluvit ty.“

„O čem?“

„Prý o čem, neztrapňuj se. Ale jak chceš.“ Ještě jednou zamával fotografiemi a pronesl přehnaně pomalu: „O co tady kurva jde?“

„O to, abychom zjistili jeho totožnost.“ Friedmanová pokrčila rameny, hledala slova. „FBI by velmi ráda věděla, kdo ten člověk je.“

„A tohle je váš běžný postup?“

„My nemáme žádný zvláštní postup, stojíme před holým faktem.“

„Před holým faktem... osamělým mužem v cele na ostrově Diego García?“

„Tak nějak.“

„A ten se tu jen tak zhmotnil přes noc?“

Neodpověděla.

„Z čeho je podezřelý?“

„Mohli bychom brát jedno po druhém? Rozhodně není podezřelý z prodávání cigaret nezletilým. Stačí ti to zatím?“

„Jedno po druhém. Proč by měl být Švéd?“

„Protože to někdo tvrdí.“

„Ale vy to nevíte jistě.“

„Ne.“

„Švéd,“ pronesl Grip dutě sám k sobě. Pak před sebou podržel jednu z fotografií a ukázal na ni. „Jak mám sakra podle vás identifikovat takhle zmláceného chlapa? Kdo ho tak

zřídil?“ Obrátil se znovu k Friedmanové. „Nebo se mám vzhledem ke zjevným skutečnostem zeptat, jak to, že jste ho mučili?“

Friedmanová se tvářila zcela nevzrušeně. Neodpovídala.

„To od vás nebylo hezké,“ prohodil Grip. „Ale vy jste určitě vlastně nechtěli.“ Pokýval hlavou a hrál překvapeného. „Nejspíš za to necítíte odpovědnost?“

„FBI ne. Chceme jenom vědět, kdo to je.“

„A kolik lidí na tom dělá?“

„Teď zrovna jenom já.“

„Ale Stackhouse...?“

„Stackhouse nepracuje pro FBI,“ přerušila ho Friedmanová.

Gripa se najednou zmocnil dojem, jako by se v místnosti nacházelo neviditelné publikum. Pokračoval: „Ale k armádě Stackhouse taky nepatří, je v civilu.“

„Ne,“ odpověděla mu Friedmanová, „Stackhouse nepatří k armádě.“

To, jak zopakovala jeho slova, mu našeptalo správnou odpověď. Shauna Friedmanová vede vyšetřování na nepřátelském území. Nejspíš věří realitě v téhle místnosti stejně málo jako on sám. To měnilo situaci, potřeboval získat čas. Čas na přemýšlení.

„Ale ta cela je tady?“ zeptal se, aby něco řekl.

„V téhle budově, kousek odsud.“

Grip přikývl. „Mám žízeň,“ prohlásil pak, „nemohl by nám Stackhouse něco přinést?“

„Půjdem za Clayem a dáme si taky něco k pití.“

Clay Stackhouse byl očividně ze CIA nebo některé z jejích mnoha volně přidružených podpůrných zkratk a *utajených* organizací. Stačila chvilka, aby si o něm Grip vytvořil jasný obrázek. Stackhouse byl ten typ, co před dvaceti lety, když byl

ještě u námořnictva, zvládl sto kliků bez přestávky. Chlap, který si myslí, že na to pořád ještě má fyzickou. Ale po letech nedělních grilovaček v satelitních městečkách Virginie, panáku Jacka Danielse ze sklenic s tlustým dnem a přibývajících dírek na opasku by s pořádnou dávkou štěstí zvládl pět. Byl to ten typ, co si myslí, že zná Střední východ, a když slyší argument, který se mu nelíbí, ukřičí všechny tím, co si o tom myslí jeho arabští přátelé. Přátelé, kteří jsou ve skutečnosti převážně byznysmeni z Bejrútu nebo Rijádu, mají syny na soukromých školách v USA a doufají, že je jejich americké kontakty vysekají z bryndy, až všechno praskne a moc převezmou džihádisté. Lidí Stackhouseova typu je v dnešní době po celém světě plno. Dvanáct do tuctu.

Vrátili se do místnosti všichni tři. Stackhouse si sedl s kelímkem ledové kávy na desku stolu vedle obrazovky. Říkal Gripovi křestním jménem a vyprávěl mu, na jaké jídlo se brzy může těšit vězeň. A že mu zítra dovolí se osprchovat. Budilo to dojem, jako by lapili vzácné zvíře a museli se o něj starat.

„Odpovídá na oslovení?“ zeptal se Grip.

„Už dávno ne, Ernste.“

„A kdy naposledy?“

„Před pár měsíci.“ Ticho v reproduktoru prolomil nějaký pohyb a Stackhouse se podíval na televizi. Teprve když se obraz ustálil a zvuky přestaly, zase zvedl oči. „A tehdy mluvil anglicky, kdyby tě to zajímalo.“

„S nějakým přízvukem?“

„To nebyl nikdo, kdo byl při těchto příležitostech přítomen, kvalifikován posoudit.“

„Kvalifikován posoudit...?“ Grip to nechal být. „Je to muslim?“ zeptal se raději.

„Nezaznamenali jsme nic, co by tomu nasvědčovalo.“

„A co jste tedy zaznamenali?“

Stackhouse se na něj nechápavě podíval.

„Co o něm víte?“ zopakoval Grip.

„Má tmavé vlasy.“

„Takže třeba Kolumbijec,“ nadhodil Grip. Ukázal na fotky na stole. „Z tohoto se nedá poznat nic.“ Ani Stackhouse, ani Friedmanová se na snímky nepodívali. „Půlku obličej má oteklou. Vždyť ještě krvácel, když ho fotili. Může to být Portugalce a může to být úplně klidně Japonec. Krucifix!“

Stackhouse zakroužil kelímkem a v kávě zachrastily kostky ledu. „Máme velmi spolehlivé informace, Ernste...“

„To je možné,“ přerušil ho Grip. „A já se těším, až se o ně se mnou podělíte.“

Stackhouse jen dál kroužil kelímkem. Muž na pryčně ležel nehybně zády ke kameře. V místnosti se rozhostilo vyčkávací ticho.

„Chcete, abych ho vyslechl?“ pronesl Grip po chvíli.

Jako první odpověděla Shauna: „Nabízíme ti možnost zjistit, jestli je od vás.“

„Od nás?“

„Jestli je Švéd.“

Grip zabručel.

„Ty k němu nepůjdeš?“ podivil se Stackhouse, který právě cucal kostku ledu.

„Dnes ne.“

Stackhouse pokrčil rameny.

Z reproduktoru se ozval úpěnlivý sten. Friedmanová nanačtila, že by už měli jít, ale vtom si Grip uvědomil, že z větracího otvoru ve zdi sem proudí chladný vzduch. To ho spolu s věžňovým povzdechem přivedlo k otázce: „Kolik tam má vlastně stupňů?“

„Zima mu není,“ odpověděl Stackhouse.

Friedmanová, která už brala za kliku, se otočila, Grip cítil z boku její pohled.

„Má vůbec zapnutou klimatizaci?“ zeptal se.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.